КПСС XXIII СЪЕЗДИНИ ЯНГИ ҒАЛАБАЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК!

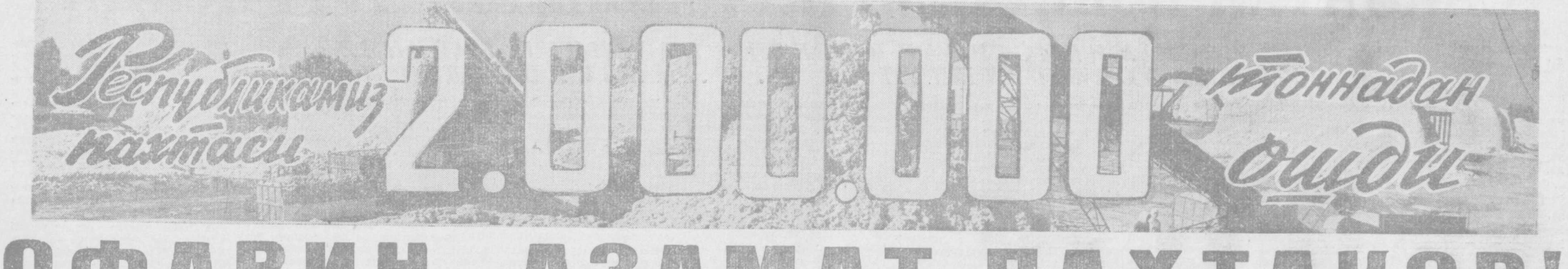

ОФАРИН, АЗАМАТ ПАХТАКОР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 193 (3165). | Шанба, 2 октябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СОЦИАЛИСТИК ЭКОНОМИКАНИНГ ҚУДРАТЛИ ТАЯНЧИ

Олтинчи чақириқ СССР Олий Советининг VI сессияси

Москва Кремлга — СССР Олий Советининг сессиясига келган совет парламенти депутатларини одиёна кутиб олди. Улар Ватанимизнинг экономикасини янада юксалтириш йўлларини батафсил муҳокама қилмоқ учун бепоён мамлакатимизнинг ҳамма қисмидан бу ерга тўпланишди.

Сессия ажойиб кунларда ишламоқда. КПСС Марказий Комитетининг ҳали яқиндагина тамом бўлган сентябрь Пленумида кўтарилган масалалар Совет мамлакатининг ҳар бир меҳнаткашини тўлқинлантирмоқда. Бизнинг халқимиз етти йиллик планни бажариш жараёнида халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда анча катта муваффақиятларга эришди.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорлари коммунизм қуриш программасини муваффақиятли бажармоқ учун социалистик хўжалик системасидаги имкониятлардан тўла фойдаланиш имконини беради.

1 октябрь эрталаб соат 10 да Кремль театри биносида Иттифоқ Советининг раиси депутат И. В. Спиридонов раислигида Иттифоқ Советининг мажлиси очилди. Катта Кремль саройида Миллатлар Советининг раиси депутат Я. В. Пейве раислигида Миллатлар Советининг мажлиси бўлди.

Депутатлар сессиялар ўртасидаги даврда вафот этган депутатлар — Ф. Р. Козлов, А. А. Арзуманян, М. А. Гусейнов, Х. А. Эргашев. Э. В. Курашов, Ҳ. Турсунқуловларнинг хотирасини ўринларидан туриб ҳурмат билан эсга оладилар.

Миллатлар Советининг мажлисида Мандат комиссиясининг раиси депутат М. С. Синица янги сайланган депутатларнинг ваколатини текшириш натижалари тўғрисида доклад қилди. Депутат М. С. Синица қуйидагиларни айтди: Нахичеван АССРдаги 515-Неграм сайлов округининг сайловчилари ўтган йил сентябрь ойида сайловчиларнинг ишончини оқламаганлиги учун депутат Р. С. Гусейновни Миллатлар Совети составидан чақириб олган эдилар. Бу сайлов округида янги сайловлар ўтказилди. Чақириб олинган депутат ўрнига А. М. Садихов депутат қилиб сайланди.

Вафот этган депутат С. С. Бирюзов ўрнига Эстония ССРдаги 357-Валга сайлов округидан А. П. Вадер депутат қилиб сайланди.

Палата янги сайланган депутатларнинг ваколатини тўғри деб топди.

Миллатлар Совети депутат О. И. Ивашченконинг бетоблиги сабабли, палата Иқтисодий комиссияси раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги илтимосини қондирди. Украина ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари бўлиб ишлаётган депутат Г. П. Бутенко Миллатлар Совети Иқтисодий комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети сессиянинг қуйидаги кун тартибини бир овоздан қабул қилди:

1. Саноатни бошқаришни яхшилаш тўғрисида.
2. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Эрталаб соат 11 да Катта Кремль саройида Я. В. Пейве раислигида Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси очилди. Мажлисда жуда кўп меҳмонлар ҳозир бўлди, дипломатия корпусининг, совет ва чет эл матбуотининг ложалари одамлар билан лиқ тўла.

Гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. М. Шверник, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Н. Ефремов, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, А. П. Рудаков ўртоқлар ўз ўринларини оладилар.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан — «Саноатни бошқаришни яхшилаш тўғрисида» СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, депутат К. Т. Мазуров доклад қилди.

(Ўртоқ К. Т. Мазуров докладини газетанинг 2-бетида босилди).

Докладдан кейин ҳар иккала палатанинг қўшма мажлисида депутат К. Т. Мазуров раислигида СССР Олий Советининг комиссияси тузилди. Комиссия депутатларнинг музокаралар давомида айтадиган таклифларини эътиборга олиб, Қонун лойиҳасини дастлабки тартибда қараб чиқади.

Кундуз соат 2 да палаталарнинг алоҳида-алоҳида ўтказилган мажлисларида сессиянинг кун тартибидаги биринчи масала муҳокама қилина бошлади.

Сўзга чиққан депутатлардан Ё. С. Насриддинова (Ўзбекистон ССР), К. М. Герасимов (РСФСР), И. П. Казанец (Украина ССР), Б. Овезов (Туркманистон ССР) ва бошқалар К. Т. Мазуровнинг докладида илгари сурилган таклифларни чуқур таҳлил қилиб, ўз фикрларини айтдилар, корхоналарнинг иш практикасидан конкрет мисоллар келтирдилар. (ТАСС).

Илғорларга Қизил байроқлар

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети; Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети пахтани йиғиб-териб олиш ва давлатга сотиш юзасидан республика областлари, районлари ва совхозлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг сентябрь ойи учинчи ўн кунлиги якунини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Тошкент областида** (область партия комитетининг секретари М. Абдураззоқов, область ижроия комитетининг раиси Э. Шайхов, область комсомол комитетининг секретари Б. Тошхўжаев, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи И. А. Ли, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси С. Нишонбоев, «Узсельхозтехника» область бошқармасининг раиси М. Мамонтов), қолдиришга қарор қилдилар. Бу область йиллик пахта тайёрлаш планини 72,22 процент, машина терими планини 75,35 процент бажарган, сентябрнинг учинчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 37,27 процент ва машина теримида 45,16 процент ўсишни таъминлаган.

Кўчма Қизил байроқ **Хоразм областига** (область партия комитетининг секретари Б. Раҳимов, область ижроия комитетининг раиси М. Худойберганов, область комсомол комитетининг секретари Р. Авазжонова, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Н. Рўзиметов, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси Р. Сибагатуллин, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси В. Пак) берилди. Бу область йиллик пахта тайёрлаш планини 47,53 процент, машина терими планини 22,69 процент бажарган, сентябрнинг учинчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 28,47 процент ва машина теримида 19,40 процент ўсишни таъминлаган. Байроқ Бухоро областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Тошкент областидаги **Оққўрғон районига** (район партия комитетининг секретари С. Тоиров, район ижроия комитетининг раиси И. Юнусов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Сонбназаров, район комсомол комитетининг секретари Б. Одилов, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси В. Рогачев) берилди. Бу район йиллик пахта тайёрлаш планини 77,69 процент, машина терими планини 92,75 процент бажарган, сентябрнинг учинчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 42,94 процент ва машина теримида 54,08 процент ўсишни таъминлаган. Байроқ Тошкент областидаги Оржоникидзе районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Тошкент областидаги **Бўка районига** (район партия комитетининг секретари Т. Ражабов, район ижроия комитетининг раиси Р. Қодиров, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи К. Содиқов, район комсомол комитетининг секретари Э. Жўраев, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси А. Парамонов) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 74,97 процент, машина терими планини 82,29 процент бажарган ва сентябрнинг учинчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 39,24 процент ва машина теримида 47,41 процент ўсишни таъминлаган. Байроқ Фарғона областидаги Киров районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Тошкент областидаги **2-«Пискент» совхозига** (совхоз директори А. Дўсбеков, партия комитетининг секретари И. Пўлатов, ишчилар комитетининг раиси А. Синдоров) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 84,88 процент, машина терими планини 103,5 процент бажарган, сентябрнинг учинчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 50,27 процент ва машина теримида 63,95 процент ўсишни таъминлаган. Байроқ Фарғона областидаги «Бешариқ» совхозидан олиб берилди.

Самарқанд ва Сирдарё областлари, Фарғона областидаги Киров, Тошкент областидаги Ўрта Чирчиқ, Самарқанд областидаги Норпой районларида, Фарғона областидаги Киров номли ва «Бешариқ», Сирдарё областидаги 3-«Боёвут» ҳамда Қорақалпоғистон АССРдаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозларида пахта териш ва тайёрлаш яхши ташкил этилганлиги қайд қилинди.

ОБЛАСТИМИЗ ПЕШҚАДАМЛАРИ

Пахта териш ва уни давлатга сотиш юзасидан районлар, колхоз ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг сентябрь ойи учинчи ўн кунлиги натижаларини кўриб чиқиб, область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оққўрғон районига** (район партия комитетининг секретари **Тоиров**, район ижроия комитетининг раиси **Юнусов**, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши бошқармасининг бошлиғи **Сонбназаров**, район комсомол комитетининг секретари **Одилов**, «Узсельхозтехника» бирлашмаси район бўлимининг раиси **Рогачев** ўртоқлар) берилди. Бу район ўтган ўн кунликда пахта териш ва топширишда 42, 94 процент, машина терими бўйича 54,08 процент ўсишга эришган. Йиллик пахта тайёрлаш плани 77,69, машина терими плани 92,75 процент миқдорида адо этилган. Байроқ Оржоникидзе районидан олиб берилади.

Энг яхши механик-ҳайдовчи ва теримчиларни мукофотлаш учун Оққўрғон районига 300 сўм пул бериш область молия бўлимига топширилди.

Бўка ва **Ўрта Чирчиқ** районларидаги колхоз ва совхозларнинг пахта териш ва давлатга топширишда яхши ишлаётганликлари қайд қилинди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **«Коммунизм»** совхозига (совхоз директори **Баҳодиров**, партия ташкилотининг секретари **Исломов**, ишчилар комитетининг раиси **Тоғабоев**, комсомол комитетининг секретари **Эркинбоев**, бош агроном **Раҳматов**, бош инженер **Чориев**, бош бухгалтер **Пак** ўртоқлар) берилди. Совхоз ўн кунликда пахта териш ва топширишда 76,86 процент, машина теримида 68,57 процент ўсишга эришиб, йиллик пахта тайёрлаш планини 108,71 процент, машина теримини 84,69 процент бажарган.

1-«Пискент», 2-«Пискент», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозларининг пахта териш ва топширишда яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **«Заря коммунизма»** колхозига (раиси **Хан**, партия ташкилотининг секретари **Муханов**, комсомол ташкилотининг секретари **Пак**, бош агроном **Ан**, бош инженер **Кан**, бош бухгалтер **Шегай** ўртоқлар) берилди. Колхоз сўнгги ўн кунликда пахта териш ва давлатга сотишда 68,67 процент, машина теримида 71,11 процент ўсишга эришиб, пахта тайёрлаш йиллик планини 100,39 процент, машина теримини 96,03 процент бажарган. Байроқ шу райондаги **«Озод»** колхозидан олиб берилади.

Оққўрғон районидаги **Ленин** номли, **Куйбишев** номли, Бўка районидаги **«Октябрь 40 йиллиги»** колхозларининг пахта териш ва сотишда яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

НАРХ КАМАЙТИРИЛДИ

«Тинч океаннинг ўз қиёмида пиширилган ёғлиқ сельдь балиғи» консерваларининг чакана нархлари 1965 йил 1 октябрдан бошлаб камайтирилди. Соф оғирлиги 250-270 грамм бўлган бир банка балиқнинг чакана нархи 62 тийиндан 45 тийингача туширилди.

315 минг тонна Тошкент пахтаси учун

МУСОБАҚАДОШ РАЙОНЛАРДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 1 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

ОРЖОНИКИДЗЕ		КАЛИНИН
2,86	Бир кунда тайёрланди	4,35
91,77	Мавсум бошидан бери	69,28
3,90	Бир кунлик машина терими	4,46
73,70	Мавсум бошидан бери	44,60
ЎРТА ЧИРЧИҚ		**ЯНГИЙЎЛ**
2,98	Бир кунда тайёрланди	3,74
79,67	Мавсум бошидан бери	58,69
3,35	Бир кунлик машина терими	3,45
84,26	Мавсум бошидан бери	48,15
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ		**ОҚҚЎРҒОН**
3,67	Бир кунда тайёрланди	3,32
76,91	Мавсум бошидан бери	77,69
6,67	Бир кунлик машина терими	4,19
67,90	Мавсум бошидан бери	92,75
БЎКА		**БЕКОБОД**
3,47	Бир кунда тайёрланди	3,20
74,97	Мавсум бошидан бери	59,47
4,50	Бир кунлик машина терими	3,73
82,29	Мавсум бошидан бери	61,03

Область бўйича бир кунда 3,39, мавсум бошидан бери 72,22 процент пахта тайёрланди. Машина билан бир кунда 4,01, мавсум бошидан бери 75,35 процент миқдорида пахта терилди.

Республикамиз областларида 1 октябргача қуйидаги миқдорда пахта тайёрланди: (планга нисбатан процент ҳисобида). Биринчиси — йиллиқ план; иккинчиси — машина терими: Қашқадарё — 72,07, 30,31; Бухоро — 66,61, 20,50; Фарғона — 62,36, 47,36; Сурхондарё — 59,11, 54,08; Самарқанд — 53,39, 30,39; Андижон — 53,01, 30,83; Хоразм — 47,53, 22,69; Қорақалпоғистон АССР — 42,42, 22,83; Сирдарё — 37,04, 44,59.

Республика бўйича: бир кунда 2,89, мавсумда — 55,54. Машина терими: 40,55.

ЯКДИЛ ФИКР

Республикамиз кочегаркаси — Оҳангарон шаҳар саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми тарихий қарорларини зўр мамнуният билан маъқулламоқдалар.

Шаҳардаги энг йирик корхона — кўмир разрези кончилари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг саноатимизни юксалтириш ҳақида қилаётган ғамхўрликларига жавобан иложи борича кўпроқ «қора олтин» қазиб чиқаришга бел боғладилар.

— Партиямиз Марказий Комитетининг Пленуми корхоналарнинг хўжалик соҳасидаги мустақиллигини кенгайтириб жуда кўнгилдагидек иш қилди, — дейди донгдор кончилар бригадаси раҳбари Хужа Аликулов. — Эндиликда ишимизнинг асосий кўрсаткичи сотиладиган маҳсулот ҳажми билан белгиланади.

— Саноат ишлаб чиқаришини планлаштиришнинг янгича ташкил этилиши шубҳасиз ижобий натижалар беради, — дейди экскаватор машинисти Раҳматжон Эргашев — Эндиликда ҳар бир корхона ўзининг беш йилга мўлжалланган перспектив планига эга бўлади. Илгари ҳар йили план тузиларди. Кўп ҳолларда юқори ташкилотлар планларни ўз вақтида белгиламасди. Бу корхона ишлаб чиқаришига маълум даражада зарар келтиради. Бунинг устига план аниқ бўлмасди. Эндиликда ҳарбир корхона беш йиллик планга эга бўлади. Ҳар бир коллектив ана шу планни муваффақиятли бажариш учун олдиндан тайёргарлик кўради: ишлаб чиқаришни такомиллаштиради, технология процессларини ихчамлаштиради, янги техника воситаларини планли равишда жорий қилиб боради. Бу эса ҳар йили давлат планларининг тўла ва ортиғи билан бажарилишига олиб келади, шубҳасиз.

БИЛДИРИШ

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг III сессияси шу йил 5 октябрь кундуз соат 3 да Округ офицерлар уйи залида (Энгельс кўчаси, 13) чақирилади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети сессия муҳокамасига «Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг иш услуби ва методларини яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги масалани қўяди.

Депутатлар шу жойда кундуз соат 2 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети

САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

Миллий байрам — Хитой Халқ Республикаси ташкил топган кунининг 16 йиллиги муносабати билан Л. И. Брежнев, А. И. Микоян ва А. Н. Косигин Мао Цзе-Дун, Лю Шао-Ци, Чжу Дэ ва Чжоу Эньлайга телеграмма юбордилар. Улар совет халқи ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси номидан Хитой халқига ва Хитой Коммунистик партиясига самимий қутлов йўллайдилар.

Телеграммада айтиладики, совет халқи, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси улуғ Хитой халқи билан дўстликни, мамлакатларимизнинг бирлиги ва жипслигини ғоят қадрлайдилар. Ҳалқаро вазият кескинлашган ва империалистлар Шарқи-Жанубий Осиёда агрессия қилаётган ҳозирги пайтда социалистик ҳамдўстликдаги барча давлатларнинг, барча революцион кучларнинг бирлиги ва жипслиги жуда катта аҳамиятга эгадир. Совет раҳбарлари Хитойнинг ишчилар синфига, деҳқонларига, меҳнаткаш интеллигенциясига, кўп миллионли бутун Хитой халқига социализм қурилишида катта муваффақиятлар тилайдилар. (ТАСС).

• • •

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Нигерия Федератив Республикасининг Президенти Ннамди Азикивега ва Нигерия Федератив Республикасининг Бош министри Абубакар Тафава Балевага телеграмма юбориб, миллий байрам — Нигерия Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги ва Нигерия Республикаси эълон қилинганлигининг икки йиллиги муносабати билан уларни дўстона муборакбод қилдилар, шунингдек дўст Нигерия халқига мустақил экономикани ва миллий маданиятни ривожлантириш йўлида янги муваффақиятлар тилади-лар.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОН САБЗАВОТЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

● ДАВЛАТГА 44500 ТОННА САБЗАВОТ СОТИЛДИ ● ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ЯНА 6000 ТОННА САБЗАВОТ ЕТКАЗИБ БЕРИЛАДИ

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашаётган Оржоникидзе райони меҳнаткашлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар ёз бўйи далаларда астойдил меҳнат қилиб сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. 30 сентябрь куни районда хушхабар тарқалди. Деҳқонлар планда белгиланган 44410 тонна ўрнига давлатга 44500 тонна сабзавот экинлари маҳсулоти сотиб, йиллик планни муддатидан илгари ортиғи билан бажардилар. 1964 йилга қараганда 10 минг тонна кўп сабзавот тайёрланди.

Бундай катта ютуқларга эришишда меҳнатни ташкил қилишнинг янги формалари, колхоз ва совхозларда хўжалик ҳисобига ўтган, механизациялашган звенолар сафи кенг қулоч ёйганлиги катта роль ўйнади.

Райondаги Фрунзе номли колхоз аъзолари сабзавот тайёрлаш планини 138,5 процент. Карл Маркс номли колхоз аъзолари 124,1, «Қизил Ўзбекистон» колхозининг аъзолари 112,2, «Қибрай» совхози ишчилари 149,2, «Ҳўжакент» совхози деҳқонлари 111 процент қилиб адо этдилар.

Ҳали далаларда иш қизғин. Сабзавот ҳосилининг қолган қисмини йиғиштириб олиш учун астойдил кураш кетаяпти. Партиямизнинг бўлажак XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани янада авж олдирган район меҳнаткашлари давлатга пландан ташқари 6 минг тонна сабзавот экинлари маҳсулоти етказиб бериш мажбуриятини олиб, шу мақсадга эришиш йўлида ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилмоқдалар.

Ҳурмат тахтаси

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети давлатга пахта топшириш планини муддатидан илгари бажарган қуйидаги колхозлар, бригадалар ва звеноларни область «Ҳурмат тахтаси»га ёзишга **ҚАРОР ҚИЛДИЛАР**.

Оржоникидзе районидаги **«Маданият» колхози** (раиси **У. Исломов**, партия ташкилотининг секретари **Х. Мурватов**. Бу колхоз пландан ташқари 430 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

Оққўрғон районидаги **Ҳамид Олимжон номли колхоз** (раиси **Х. Эргашев**, партия ташкилотининг секретари **Ш. Алиқулов**, бош агрономи **С. Искандаров** механизация буйича раис ўринбосари **У. Умаров**) Бу колхоз пландан ташқари 1500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

Бўка районидаги Тимирязев номли колхознинг ўртоқ **Н. Набиев** бошлиқ бригадаси. Бу бригада пландан ташқари 100 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

Республика байроғи яна областимизда қолдирилди. Тошкент карвонбоши. Қашқадарёдан ҳам ўздик. Суръатга-суръат қўшайлик, маррага тезроқ етиш учун курашайлик!

САНОАТНИ БОШҚАРИШНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ ДЕПУТАТ К. Т. МАЗУРОВ ДОКЛАДИ

Яқинда, деди К. Т. Мазуров, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди. Пленум саноатни бошқаришни яхшилаш, планлаштиришни такомиллаштириш ва саноат ишлаб чиқаришини иқтисодий рағбатлантиришни кучайтириш масаласини кўриб чиқди ҳамда муҳим қарорлар қабул қилди.

СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ А. Н. Косигиннинг докладида, КПСС Марказий Комитети Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ва бошқа ўртоқларнинг Пленумдаги нутқларида шу қарорларни қабул қилиш зарурлиги ҳар томонлама ва чуқур далиллар билан кўрсатиб ўтилди. КПСС Марказий Комитети Пленумининг матбуотда эълон қилинган қарори ва материаллари билан депутатларнинг танишиб чиққанликларини ҳисобга олиб, бу қарорларнинг моҳияти СССР Олий Советининг ушбу сессиясида баён қилиб берилади.

КПСС Марказий Комитетининг 1964 йилги октябрь Пленумидан кейин партиямиз экономикани ривожлантириш масалаларига эътиборни кучайтирди, илмий анализ асосида ҳамда иқтисодий ривожланишнинг объектив қонуниятларини ҳар томонлама ҳисобга олиш асосида, давлат ва хўжалик қурилишидаги субъективизм қолдиқларини бартараф қилиб, халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш методларини узлуксиз такомиллаштирмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленуми мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг муҳим чораларини ишлаб чиқди. КПСС Марказий Комитетининг кейинги, сентябрь Пленуми диққат ва эътиборни совет индустриясининг етилган проблемаларини ҳал қилишга қаратди.

Партия Марказий Комитетининг Президиуми ва СССР Министрлар Совети саноатдаги ишларнинг аҳволини хўжалик раҳбарлари, партия ва совет ходимлари, олимлар ва мутахассислар кенг активининг иштироки билан синчиклаб ўрганиб чиқиб, бошқаришнинг ҳозирги вақтда амалда бўлган системаси мамлакатимиздаги ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг ҳозирги даражасига мос бўлмай қолди, деган хулосага келдилар ва планлаштириш ҳамда саноатни бошқариш системасини яхшилашга, иқтисодий стимулларнинг ишлаб чиқаришдаги ролини кучайтиришга ва корхоналарнинг хўжалик мустақиллигини кенгайтиришга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқдилар. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бу чора-тадбирларни маъқуллади.

Пленум қабул қилган қарорларнинг мақсади шуки, бу қарорлар коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, халқ фаровонлигини янада ошириш ва мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, совет индустриясини, бутун социалистик экономикамизни тағин ҳам кўпроқ юксалтиришни таъминлаши лозим.

Кейинги йилларда, деди сўзини давом эттириб К. Т. Мазуров, Совет Иттифоқи экономикани ривожлантиришда совет халқининг ижодий меҳнати ҳамда Коммунистик партиянинг катта ташкилотчилик ва тарбиявий иш олиб борганлиги туфайли янги катта муваффақиятларга эришди.

Етти йиллик мобайнида мамлакатимизда беш ярим мингдан кўпроқ йирик саноат корхоналари қурилди ва ишга туширилди, замонавий қурилиш индустрияси ғоят ривожлантирилди, транспорт шохобчалари анча кенгайтирилди, кўпгина савдо ва коммунал-маиший муассасалар ва корхоналари қурилди. Халқ хўжалигида ишчи ва хизматчиларнинг сони 21 миллион киши миқдорида кўпайди.

Мамлакатда кенг миқёсда капитал қурилиш ишлари олиб борилмоқда ва айни вақтда халқнинг турмуш даражасини ошириш соҳасида катта чоралар амалга оширилмоқда.

Маълумки, саноат мамлакат экономикасини ривожлантиришда етакчи роль ўйнайди. Дастлабки якунлар етти йилликнинг саноат маҳсулотининг умумий ҳажмига доир топшириқлари ошириб бажарилажагини кўрсатиб турибди. Бунда шуни айтиб ўтиш керакки, ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш ҳажми етти йил мобайнида 96 процент кўпаяди.

Халқ истеъмол буюмларини ишлаб чиқариш етти йил мобайнида тахминан 60 процент кўпаяди. Қишлоқ хўжалиги орқада қолганлиги сабабли озиқ-овқат моллари ишлаб чиқаришнинг ўсиши бирмунча камроқ бўлган бўлса ҳам, лекин бизнинг саноатимиз озиқ-овқат маҳсулотларини ҳар йили тобора кўпроқ тайёрлаб бермоқда.

Индустриямизнинг техникаси тўхтовсиз янгиланиб бормоқда. Саноатнинг структураси яхшиланди. Етти йиллик мобайнида газ саноати, электроника, пластмассалар, химиявий толалар, стеклопластиклар, сунъий олмослар ишлаб чиқариш сингари тармоқлар ғоят ривожланди. Ёқилғи балансининг структурасида катта силжишлар рўй берди. Илмий-техника тараққиётининг кўпгина энг муҳим соҳаларида, шу жумладан физика, математика, ракета техникаси ва атом техникаси сингари соҳаларда олдинги позицияларни эгаллаб турган совет фани ва техникасининг катта муваффақиятлари бор.

Шу даврда барча иттифоқдош республикаларда саноат муваффақиятли ривожланиб борди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми умуман бутун мамлакатда етти йил мобайнида 84 процент кўпайди, Белоруссия, Қозоғистон, Литва, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Арманистон ва Эстония республикаларида эса икки баравар кўпайди.

Саноат ишлаб чиқаришининг ўсишининг ҳар йилги ўртача суръати СССРда ҳозирги етти йилликда (1959—1965 йилларда) 9,1 процентни ташкил қилади. Кейинги етти йил давомида (1964 йил ҳам шу ҳисобга киради) ишлаб чиқаришни ўстиришнинг ҳар йилги ўртача суръати АҚШда атиги 3,9 процент, Англияда 3,5 процент, Францияда 5,6 процент, Германия Федератив Республикасида 6,3 процент бўлди.

Лекин биз эришилган натижалар билан қаноатланишимиз мумкин эмас. Коммунистик қурилиш манфаатлари саноат ишлаб чиқаришини янада, тағин ҳам тезроқ ўстиришни ва ҳар томонлама такомиллаштиришни, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришни ва унинг сифатини оширишни талаб қилади.

Мамлакатимизнинг қудратли саноат потенциали бор. Бироқ, ўзимиздаги мавжуд катта ишлаб чиқариш имкониятларидан ҳали ҳам тўлиқ фойдаланаётганимиз йўқ. Саноат маҳсулоти ҳажмини ўстириш суръатлари ишлаб чиқариш фондларини ўстириш суръатларидан кейинда қолмоқда. Шу сабабли кейинги йилларда миллий даромаднинг миқдори ва мавжуд асосий ишлаб чиқариш фондларининг ҳар бир сўмига ҳисоблаганда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг миқдори бир оз камайиб кетди.

Кўпгина янги корхоналарнинг қувватлари секинлик билан ўзлаштирилмоқда. Бунинг орқасида халқ хўжалиги кўпгина миқдордаги маҳсулотни кам олаётир.

Лойиҳада кўрсатилган қувватлар секинлик билан ўзлаштирилаётганлигига кўпинча корхоналарни ва янги технология процессларини лойиҳалаш вақтида йўл қўйилган хатолар ва нуқсонлар, қурилиш ва етказиб берилаётган ускуналар сифатининг пастлиги, янги ишлаб чиқаришлар комплекс равишда ишга туширилмаётганлиги, шу корхоналарда ишлайдиган инженер-техник ходимлар ва ишчи кадрлар ўз вақтида тайёрлаб берилмаётганлиги сабаб бўлмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг самарасини ошириш, сарфланган капитал маблағлар ва ўрнатилган асосий ишлаб чиқариш фондлари эвазига ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқарилаётган машиналар ва асбобларнинг пишиқлигини ошириш, тағин ҳам узоққа чидайдиган қилиш ва тежамли бўлиш даражасини ошириш саноатимизнинг биринчи даражадаги вазифаларидир.

Ижтимоий меҳнатнинг унумдорлигини тинимсиз ошириб бориш саноатни ва бутун халқ хўжалигини ривожлантириш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу — маҳсулот чиқаришни кўпайтиришнинг ва халқ фаровонлигини яхшилашнинг асосий манбаи.

Бироқ, саноатда меҳнат унумдорлигини ошириш суръатлари кейинги йилларда бирмунча сусайиб қолди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, фан ва техника муваффақиятлари ишлаб чиқаришга етарли даражада актив жорий қилинмаётганлиги натижасида, шунингдек ишлаб чиқаришни ташкил этишдаги камчиликлар орқасида сусайиб қолмоқда.

Социалистик хўжалик системасининг афзалликларидан тағин ҳам тўлиқроқ фойдаланишимиз, ижтимоий меҳнатнинг ҳар қандай унумсиз сарфланишига қарши, ишлаб чиқариш майдонларидан, ускуналар, хомашё, электр энергия ва материаллардан яхшироқ фойдаланиш учун курашни кучайтиришимиз лозим.

Планлаштиришни ва ишлаб чиқаришни бошқаришни такомиллаштириш, саноат корхоналарини иқтисодий рағбатлантиришни кучайтириш, уларнинг хўжалик фаолиятидаги ҳуқуқларини кенгайтириш мана шу вазифаларни ҳал қилишнинг энг муҳим шартларидир.

Планлаштиришни такомиллаштириш соҳасида КПСС Марказий Комитетининг Пленуми маъқуллаган тадбирлар мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш перспектив планларининг ролини оширишни кўзда тутади. Энг муҳим топшириқларни йилма-йил тақсимлаб берган ҳолда тузиладиган беш йиллик план халқ хўжалигига планли раҳбарлик қилишнинг асосий формаси бўлиб қолиши лозим.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми саноатга раҳбарлик қилишни яхлит давлат планининг асосий йўналишларини ишлаб чиқиш йўли билан марказлаштирилган тартибдаги планлаштиришни мустаҳкамлаб бориб, корхоналарнинг хўжалик ташаббусини бутун чоралар билан ривожлантириб борадиган, ходимларнинг моддий манфаатдорлиги, хўжалик ҳисоби, нарх, фойда, кредит сингари методлар ва воситалар ёрдамида иқтисодий рағбатлантириш системасидан кенг фойдаланадиган қилиб ташкил этиш вазифасини қўйди.

Саноат корхоналарига раҳбарлик қилиш практикасида иқтисодий методларга зарар берадиган маъмуриятчилик методлари кейинги вақтларгача ҳаддан ташқари кўп ўрин олиб келди.

Ҳамма нарсани юқоридан туриб ҳаддан ташқари белгилаб бераверишш, планларда белгиланган кўрсаткичларнинг кўплиги корхона раҳбарларининг ҳаракатларига тўсқинлик қилиб келди. Бу эса, уларнинг мустақиллик ва ташаббускорлик билан ишлашини чеклаб қўйди, уларнинг ишлаб чиқаришни яхши ташкил этиш учун бўлган масъулиятини пасайтириб юборди.

Эндиликда саноат корхоналарига жуда кўп кўрсаткичларга доир кенг план берилмасдан, планнинг фақат асосий топшириқлари бериб турилади.

Корхоналар давлат планининг мана шу асосий топшириқларига асосланиб, қолган кўрсаткичларга доир ўз планларини, шу жумладан ходимларнинг сонига, меҳнат унумдорлигига, маҳсулот таннархига доир планларни ҳам ўзлари ишлаб чиқаберадилар.

Яқинда СССР Министрлар Совети социалистик давлат ишлаб чиқариш корхонаси тўғрисидаги Низомни тасдиқлади. Шу Низомга кўра, корхоналарнинг ҳуқуқлари ва хўжалик мустақиллиги анча кенгайтирилади.

Масалан, корхонанинг ўз оборот маблағларидан умум манфаатни кўзлаб, ўзи хоҳлаганча фойдалана олишининг нақадар аҳамиятли эканлиги маълум. Бироқ, бизда амалда бўлиб келган тартибга кўра, корхона учун оборот маблағларининг умумий миқдоригина юқоридан белгилаб берилибгина қолмасдан, шу билан бирга, шу оборот маблағларининг батафсил тақсимланиши ҳам белгилаб берилар эди. Бундай тартиб корхонанинг шу маблағлардан энг рационал ва оператив равишда фойдаланиш имкониятини чеклаб қўймоқда эди. Эндиликда корхоналарга оборот маблағларининг фақат умумий нормативигина белгилаб берилади, бу маблағларни нималарга ва қанча миқдорда сарфлаш масаласини эса корхона раҳбарларининг ўзлари ҳал қилажаклар.

Капитал ремонт учун ишлатиладиган амортизацион ажратмалардан фойдаланишда ҳам корхоналарнинг ҳуқуқлари кенгайтирилади, жумладан ишлаб турган эски ускуналарни ремонт қилиш иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ бўлмай қолган тақдирда эскирган ускуналарни алмаштирмоқ учун шу маблағлар ҳисобидан янги ускуналар сотиб олишга рухсат берилади.

Корхоналар ўзларининг ошиқча ва фойдаланилмаётган машиналарини ва асосий фондларнинг бошқа турларини сотишдан келган маблағларни тасдиқланган йиллик пландан ташқари қилинадиган капитал ишларга ҳам сарфлашлари мумкин.

Корхоналар ўзларининг рағбатлантириш фондлари ҳисобидан, болалар боғчалари, яслилар, пионер лагерлари, маданий-маиший объектлар, уй-жой бинолари ва ишлаб чиқариш объектлари қуриш масалаларини мустақил ҳал қиладиган бўлиб қоладилар. Бунда ана шу фондлар ҳисобидан корхона қурган бинолардаги турар жой майдонидан фойдаланиш масаласини маъмуриятнинг ўзи касаба союзи билан биргаликда ҳал қила беради.

Корхона раҳбарларига белгилаб берилган иш ҳақи фонди доирасида ходимлар меҳнатига ҳақ тўлашнинг ишбай, кунбай ёки аккорд системасини қўллаш, корхонанинг структурасини, штатларини ва маъмурий-бошқарув харажатлари сметасини мустақил тасдиқлаш ҳуқуқи берилади.

Социалистик ишлаб чиқариш корхоналарининг ҳуқуқлари кенгайтирилганлиги ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилишдаги ташаббускорликни ва активликни ривожлантиришга ёрдам беради, лекин корхона раҳбарларининг хўжаликни тўғри, тежамли қилиб юритиш учун бўлган масъулиятини оширишни ҳам талаб қилади.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми маъқуллаган тадбирларда саноат ишлаб чиқаришини иқтисодий рағбатлантиришни кучайтиришга ва ходимларни моддий рағбатлантириш системасини яхшилашга катта аҳамият берилди. Ҳар бир корхонада шу корхона хусусиятларини ҳисобга олиб, махсус фондлар — ишлаб чиқаришни ривожлантириш, моддий рағбатлантириш, социал-маданий тадбирлар ва уй-жойлар қуриш фондлари вужудга келтирилади. Корхона оладиган фойда шу фондларни вужудга келтириш учун манба бўлиши лозим.

Давлат томонидан бериб қўйилган асосий ишлаб чиқариш фондлари ва оборот маблағларидан фойдаланиш учун ҳақ тўлаш жорий қилинади, бу эса, капитал маблағларнинг берадиган самарасини оширишга ва хўжалик ҳисобини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Саноат ходимларининг иш ҳақида мукофотларнинг ҳиссасини ошириш кўзда тутилади. Корхоналар саноат тармоқларига доир типовой низомлар асосида мукофотлашнинг энг рационал шартларини ва мукофотларнинг миқдорини ҳамда меҳнатга ҳақ тўлаш формаларини ўзлари белгилашга ҳақли бўлиб қоладилар.

Саноат корхоналарини моддий рағбатлантириш системаси шундай ташкил этилиши керакки, бунинг натижасида умуман коллективнинг ва ҳар бир алоҳида ходимнинг даромадлари корхона ишининг натижаларига кўпроқ даражада боғлиқ бўлсин.

Моддий манфаатдорлик принципига риоя қилишга катта аҳамият бериш, саноат ходимларини моддий рағбатлантириш системасини такомиллаштириш билан бирга, биз маънавий стимулларнинг аҳамиятини камайтираётганимиз йўқ. Партиямиз барча меҳнаткашларга коммунистик идеологияни сингдириш соҳасида тарбиявий ишларни тўхтовсиз олиб бормоқда. Партия ташкилотлари, Советлар, касаба союзлари, комсомол бу ишни кенгайтира ва такомиллаштира беришлари, социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилашлари, меҳнаткашларнинг ташаббускорлиги ва активлигини ривожлантиришлари лозим.

1957 йилда мамлакатимизда саноатни халқ хўжалиги кенгашлари орқали бошқаришга ўтилган эди. Шу давр ичида халқ хўжалиги кенгашлари майда корхоналарни бирлаштириш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш, иқтисодий районлар доирасида саноатнинг турли тармоқлари учун ускуналарни ремонт қилиб берадиган, заготовкалар ва инструментлар тайёрлаб берадиган ихтисослаштирилган корхоналар очиш соҳасида фойдали ишларни қилдилар.

Бироқ, саноатни халқ хўжалиги кенгашлари орқали бошқариш системасида катта камчиликлар рўй бериб қолди, саноат ишлаб чиқариши ўсаборган сари, бу камчиликлар тобора кўпроқ аён бўлиб қолмоқда ҳамда саноат ишининг сифат кўрсаткичларига ёмон таъсир қилмоқда. Айни бир саноат тармоғидаги корхоналар бир-биридан ажралиб қолди. Яхлит ишлаб чиқариш-техника комплекси бўлган саноат тармоғини бошқариш бузилди.

Кейинроқ, тузилган республика халқ хўжалик кенгашлари, СССР Халқ хўжалиги кенгаши, Олий Халқ хўжалик кенгаши, саноат тармоқлари бўйича давлат комитетлари саноатни бошқаришнинг территориал системасига хос бўлган камчиликларни йўқота олмади. Комитетлар ва уларнинг қарамоғидаги илмий-тадқиқот, конструкторлик ва лойиҳалаш ташкилотлари халқ хўжалик кенгашларига бўйсундирилган саноат корхоналаридан ажралиб қолдилар. Бу эса, лойиҳалаш сифатини пасайтириб юборди, саноатга техникавий раҳбарлик қилишни заифлаштириб юборди, ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштиришни ва янги технология процессларини жорий қилишни сусайтириб қўйди.

Тармоқ принципидан воз кечиш саноатни бошқаришни ниҳоят даражада мураккаблаштириб юборди, саноатни бошқариш кўп босқичли бўлиб қолди ва жуда катталашиб кетди.

Тармоқни ривожлантириш учун жавоб бериши, ягона техника сиёсатини амалга ошириши, ишлаб чиқаришни илғор методлар билан ташкил этишни ва унинг юксак даражада самарали бўлишини таъминлаши, корхоналарни тўғри жойлаштириш ва ихтисослаштириш, ишчилар ва инженер-техник кадрлардан рационал фойдаланишни таъминлаши лозим бўлган раҳбарлик қилувчи ягона тармоқ маркази бўлмаса саноат тармоғига тўғри раҳбарлик қилиб бўлмайди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми совет экономикасини янада муваффақиятли ривожлантириш манфаатларини кўзлаб, саноатни бошқаришни тармоқ принципи асосида ташкил этиш зарур деган хулосага келди.

СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорларига амал қилиб, қуйидаги таклифларни СССР Олий Совети муҳокамасига киритади.

Умумиттифоқ министрликлари тузилсин:

Оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги,

Станоксозлик ва инструментал саноат министрлиги,

Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги,

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги,

Автомобиль саноати министрлиги,

Химия ва нефть саноати министрлиги,

Электр техника саноати министрлиги,

Асбобсозлик, автоматлаштириш ва бошқариш системалари воситалари министрлиги,

Енгил саноат, озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзгор машиналари ишлаб чиқарувчи министрлик.

Машинасозликнинг хусусиятлари бу министрликларни Умумиттифоқ министрликлари қилиб тузишни талаб қилмоқда, чунки машинасозлик саноатида умуман бутун тармоқ доирасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни ва кооперативлаштиришни, буюмларни стандартлаштиришни, машиналарнинг деталлари ва узелларини унификациялашни кенг ривожлантириш зарур.

Шу билан бир қаторда, қуйидаги министрликларни Умумиттифоқ министрликларига айлантириш таклиф қилинади:

СССР Газ саноати давлат комитетини — Газ саноати министрлигига;

СССР Транспорт қурилиши давлат ишлаб чиқариш комитетини — Транспорт қурилиши министрлигига.

Шунингдек СССРнинг қуйидаги иттифоқ-республика министрликлари тузилсин деган таклиф киритилади:

Қора металлургия министрлиги,

Рангли металлургия министрлиги,

Кўмир саноати министрлиги,

Химия саноати министрлиги,

Нефть чиқарувчи саноат министрлиги,

Нефтни қайта ишлаш ва нефть химия саноати министрлиги,

Ўрмон целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги,

Қурилиш материаллари саноати министрлиги,

Енгил саноат министрлиги,

Озиқ-овқат саноати министрлиги,

Гўшт ва сут саноати министрлиги.

Умумиттифоқ министрликларининг СССР иттифоқ-республика министрликларидан фарқи шуки, Умумиттифоқ министрликларига корхоналар бевосита ёки тармоқ бирлашмалари орқали бўйсундириладилар. СССР иттифоқ-республика министрликлари эса, қоида тариқасида, саноатнинг тегишли тармоқларига айни бир номдаги иттифоқ-республика министрликлари орқали ёки иттифоқдош республикаларнинг бошқармалари (хўжалик бирлашмалари) орқали раҳбарлик қиладилар. Республикаларда шу саноат тармоқларининг министрликларига ёки бошқармаларига (бирлашмаларига) корхоналарни оператив равишда, ишлаб чиқариш ва хўжалик жиҳатидан бошқариб туриш вазифаси юкланади.

Иттифоқдош республикалардаги иттифоқ-республика министрликлари ёки бошқармалари (бирлашмалар) иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ҳам, шунингдек, СССРнинг тегишли иттифоқ-республика министрликларига ҳам бўйсунадилар ва корхоналарни бошқариш ишларини олиб боришда СССР иттифоқ-республика министрликлари тузиб берадиган қоидаларга амал қиладилар.

Республикаларда қандай иттифоқ-республика органлари — министрликлар ёки бошқармалар (бирлашмалар) тузиш кераклигини республикаларнинг ўзи шу тармоқда қанча корхона борлигига ва ишлаб чиқариш ҳажмига қараб ҳал қиладилар.

Сўнгра қуйидагиларни СССР иттифоқ-республика министрликларига айлантириш таклиф қилинади:

Энергетика ва электрлаштириш давлат ишлаб чиқариш комитети,

Балиқчилик хўжалиги давлат комитети,

Геология давлат комитети,

Монтаж ва махсус қурилиш ишлари билан шуғулланувчи давлат ишлаб чиқариш комитети,

Савдо давлат комитети.

Суғориладиган деҳқончилик ва сув хўжалиги давлат ишлаб чиқариш комитети.

Иттифоқдош республикаларда маҳаллий хомашё билан ишлаётган ва маҳсулоти асосан республиканинг ичида истеъмол қилинаётган корхоналарга раҳбарлик қилмоқ учун республика министрликлари ёки бошқармалари (бирлашмалари) тузилиши мумкин.

Саноатни умумиттифоқ, иттифоқ-республика ва республика министрликлари (бошқармалари) орқали бошқаришнинг таклиф қилинаётган бу системаси иттифоқдош давлат бўлган СССРнинг тузилиши принципларига мос бўлиб тушади. Бу система саноатга марказлаштирилган ҳолда раҳбарлик қилишни иттифоқдош республикаларнинг, маҳаллий органлар ва корхоналарнинг ташаббускорлигини ривожлантириш билан тўғри қўшиб олиб боришни, шунингдек, иттифоқдош республикалар ўртасидаги меҳнат тақсимотини шу республикаларнинг хўжаликларини комплекс ривожлантириш билан тўғри қўшиб олиб боришни таъминлайди.

Умумиттифоқ ва иттифоқ-республика министрликлари тузилганлиги саноатни бошқаришнинг 1957 йилгача амалда бўлиб келган структурасига шунчаки қайтиб қўяқолишни билдирмайди.

Янги ташкил қилинаётган министрликлар корхоналарнинг ҳуқуқлари анча кенгайтирилган, уларнинг хўжалик-иқтисодий мустақиллиги ошиб бораётган шароитда ишлажаклар. Шу сабабли, улар ўзларининг раҳбарлик ишларида иқтисодий методларни маъмурий функцияларни амалга ошириш билан моҳирона қўшиб олиб боришлари, ишлаб чиқаришни бошқаришда демократик асосларни ривожлантиришлари, яккабошчиликни коллегиаллик билан тўғри қўшиб амалга оширишлари, илгариги министрликлар каби корхоналарнинг майда-чуйда ишларига аралашаберишдан воз кечишлари лозим. Министрликлар юксак даражада ривожланган саноат ишлаб чиқаришнинг чинакам ташкилотчилари бўлиб қолишлари лозим.

Янги министрликларга қуйидаги асосий вазифалар юкланади:

Халқ хўжалигининг ва аҳолининг эҳтиёжларини қондирмоқ учун зарур бўлган миқдорда ва юқори сифатли маҳсулотни мамлакатимизда энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда ишлаб чиқаришни таъминлаш;

давлат плани топшириқларини ҳеч сўзсиз бажариш;

капитал маблағларнинг берадиган самарасини ошириш, ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни яхшилаш ва рентабелликни ошириш.

ишлаб чиқаришни техника жиҳатдан узлуксиз такомиллаштириб бориш ишларини ўтказиш;

Корхоналарни малакали инженер, техник, экономист, ишчи кадрлар билан таъминлаш ва улардан тўғри фойдаланиш;

Фаннинг шу соҳадаги энг янги муваффақиятлари асосида меҳнатни ташкил этишни яхшилаш тадбирларини ўтказиш.

Саноат министрликлари тузилганлиги сабабли СССР Олий халқ хўжалик кенгашини, СССР Халқ хўжалик кенгашини, саноат тармоқлари бўйича давлат комитетлари, иттифоқдош республикаларнинг халқ хўжалик кенгашларини ва иқтисодий районларнинг халқ хўжалик кенгашларини тугатиш таклиф қилинади. Саноатни бошқаришни қайта қуриш таклиф қилинаётганлиги муносабати билан давлат бошқармалари баъзи марказий органларининг Низомини ва вазифаларини аниқлаб олиш зарур.

Кейинги вақтларгача СССР Госплани фақат саноат ва қурилиш масалалари билангина шуғулланувчи СССР Олий халқ хўжалиги кенгашининг органи бўлиб келди. Аммо СССР Госплани бутун халқ хўжалигини ривожлантириш ва умумдавлат миқёсида планлаштириш билан шуғулланмоқда. Шу муносабат билан СССР Госпланини иттифоқ-республика органи сифатида бевосита СССР Министрлар Советига бўйсундириш таклиф қилинади.

Саноатга раҳбарлик қилишда иқтисодий методларни кучайтириш планлаштирувчи органларимизнинг ишига бўлган талабларни оширади. Ҳукуматнинг мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг асосий йўлларини ва проблемаларини ишлаб чиқиш, илмий жиҳатдан асосланган халқ хўжалик планларини тузиш ва шу планларнинг бажарилишини текшириб туриш учун жавобгар органи бўлган СССР Госпланининг роли ошиб боради.

Янги шароитда иттифоқдош республикалар Госпланларининг роли ошади.

Илмий-тадқиқот ишларини координациялаш давлат комитетини ўзгартириб, СССР Министрлар Советининг Умумиттифоқ Фан ва техника давлат комитетига айлантириш тўғрисидаги таклиф ҳам СССР Олий Советининг муҳокамасига тақдим этилади.

Ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришда фан ҳозирги вақтда нақадар катта роль ўйнаётганлиги маълум. Эндиликда илмий тадқиқотларни координациялаш билангина чекланиб қолиш ярамайди. Илмий-тадқиқотларни координация қилиш билан бирга йўллаб ҳам туриш, энг қимматли илмий кашфиётларни танлаб олиб, бу кашфиётлардан ишлаб чиқаришда фойдаланиш зарур.

Умумиттифоқ ва иттифоқ-республика министрликлари тузилганлиги сабабли иттифоқдош республикаларда илмий-тадқиқот ишларини координациялаш комитетларининг бўлишига зарурат қолмади.

Олий Халқ хўжалик кенгашини тугатиш таклиф қилинаётганлиги муносабати билан Қурилиш ишлари давлат комитетини (СССР Госстройини) бевосита СССР Министрлар Советига бўйсундириш таклиф қилинади.

Саноат корхоналарини таъминлаш ва уларнинг маҳсулотини реализация қилишни ташкил этишга докладчи катта эътибор берди.

Ҳозирги вақтда мамлакатда таъминот ва маҳсулотни реализация қилиш территориал принцип асосида ташкил этилган. Бу эса, илгариги идорачилик таъминот-реализация органлари ишида бўлган параллелизмни ва бир-бирларининг ишларини такрорлашларини маълум даражада тугатишга имкон берди.

Саноатни тармоқ принципи асосида — министрликлар орқали бошқаришга ўтилганида территориал принцип асосида ташкил этилган мавжуд моддий-техника таъминоти органларини сақлаб қолиш керак.

Бунда назарда тутилаётган нарса шуки, фондлар тармоқ министрликлари қўлида бўлади, яъни улар саноат тармоқларини ривожлантириш учун берилаётган моддий-техника ресурсларини тақсимлаб бериш билан шуғулланадилар. Хомашё, материаллар ва ускуналардан иборат фондлар эса, Главснабсбытлар системаси ҳамда таъминот ва реализация ишлари билан шуғулланувчи территориал органлар орқали тақсимланиши лозим.

Моддий-техника таъминотига раҳбарлик қилмоқ учун СССР Министрлар Советининг моддий-техника таъминоти билан шуғулланувчи иттифоқ-республика Давлат комитетини тузиш таклиф қилинади. Мамлакатда моддий-техника таъминотини ташкил этиш шу комитетга юкланади.

Иттифоқдош республикаларда моддий-техника таъминоти Бош бошқармаларининг бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Саноатни бошқаришнинг янги системасига уюшқоқлик билан ўтиш керак, деди К. Т. Мазуров сўзини давом эттириб. Министрликлар ташкил қилиб бўлгунча ва улар саноат корхоналарига раҳбарликни ўз қўлларига ўтказиб олгунча иттифоқдош республикаларнинг халқ хўжалик кенгашлари ва саноатни бошқариш билан ҳозир шуғулланиб турган бошқа органлар, шунингдек саноат тармоқлари давлат комитетлари ўз зиммаларидаги функцияларни бажариб туришлари, ташкилотчилик ишларини сусайтирмасликлари лозим.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети саноатни бошқаришни яхшилаш тадбирларини тайёрлаш чоғида хўжалик ва маданий қурилишнинг қўшимча баъзи масалаларини ҳал қилишни иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига топшириб қўйиш тўғрисидаги қарорни иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари иштироки билан ишлаб чиқдилар ва қабул қилдилар.

Эндиликда иттифоқдош республикаларнинг ҳукуматлари муайян доирадаги капитал маблағларни республикаларнинг ишлаб чиқариш аҳамиятига эга бўлган айрим қурилишлари ўртасида қайта тақсимлаш масалаларини мустақил ҳал қилабередилар. Марказлашмаган манбалардан олинадиган пуллар ҳисобидан бажариладиган қурилиш-монтаж ишларининг ҳажмини ўзлари белгилаб бераверадилар, саноат корхоналарининг йилдан-йилга ўсиб борадиган энг катта қурилишларининг титул рўйхатларини ўзлари тасдиқлайверадилар, шунингдек, маъмурий ва жамоатчилик бинолари, клублар, театрлар, маданият саройлари ва бошқа маданий-оқартув муассасалари қурилишларининг титул рўйхатларини ўзлари тасдиқлайбередилар.

Ҳамма корхоналарга доир планларнинг, ўз территорияларида янги корхоналарни қуриш, ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш ва кенгайтириш учун бериладиган топшириқларнинг СССР министрликлари ва идоралари ишлаб чиққан лойиҳаларни, шунингдек, республикаларнинг территорияларида саноат корхоналарини ривожлантириш ва жойлаштириш схемаларини ўзлари кўриб чиқаберадилар ва ўз таклифларини СССР ҳукуматига тақдим қиладилар.

Саноатга раҳбарлик қилишни такомиллаштириш соҳасида партиямиз ва СССР ҳукумати ишлаб чиққан чоралар мамлакатимизнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш талаб қилган, турмушнинг энг зарур талаблари тақозо қилган чоралардир. Бу чораларнинг асосий мақсади социализмнинг объектив иқтисодий қонунларини тўла равишда ҳисобга олиб, бу қонунлардан ишлаб чиқаришнинг берадиган самарасини бутун чоралар билан ошириш ва халқнинг моддий фаровонлигини яхшилаш манфаатларини кўзлаб фойдаланишдан иборатдир.

Бу чораларни амалга оширишнинг катта халқаро аҳамияти ҳам бор. Бизнинг мамлакатимизда социалистик хўжаликни юритиш соҳасида жуда катта тажриба тўпланди. Дўстларимиздаги қимматли ва фойдали тажрибаларнинг ҳаммаси бизни ғоят қизиқтираётгани каби, бизнинг бу тажрибаларимиз ҳам бошқа социалистик мамлакатлар учун ҳам ҳеч шубҳасиз катта амалий аҳамиятга эгадир.

Мамлакатимизда саноат ишлаб чиқаришини юксалтириш соҳасида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан чора-тадбирларни амалга ошириш социалистик хўжалик системасининг ғоят катта имкониятлари ва афзалликларини бутун дунё олдида тағин ҳам тўлиқ очишга имкон беришига аминмиз.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш пастдан то юқоригача давлат ва хўжалик органларининг иш услубини ва методларини янада такомиллаштиришни талаб қилади.

Қуруқ маъмуриятчилик қилиш, шошмашошарлик билан ўзбошимча қарорлар қабул қилиш, амалий тажрибани назар-писанд қилмаслик методлари ходимларнинг ижодий ташаббускорлигига таяниб ишлаб чиқаришни илмий асосда тўғри бошқаришга бутунлай ёт бир нарсадир. Ҳар қандай жонли ишни халок қиладиган турғунлик ва бюрократизм ҳам ишлаб чиқаришни илмий асосда мана шундай тўғри бошқаришга бутунлай ёт нарсадир.

Шуни эътироф қилиш керакки, ҳам марказий, ҳам маҳаллий давлат ва хўжалик органларининг иш практикасида бюрократизм, ишга расмиятчилик билан қараш фактлари ҳали ҳам кўп.

Кўпинча фаолиятсизликни, масъулиятсизликни, баъзан эса ишдаги ношудликни ҳеч бир фойда келтирмайдиган ҳар хил мажлислар ўтказиш, бевосита ишлаб чиқаришда ташкилотчилик ишларини олиб бориш ўрнига кераксиз ёзма директивалар юбориб туриш билан ниқоблаш ҳоллари бор.

Совет аппаратида ишнинг канцелярчилик методларига, масъулиятсизлик ва эпашангликка ўрин бўлиши мумкин эмас. Бизнинг хўжалик аппаратимиз жуда аниқ ва пухта ишлаб, хўжалик ва маданий қурилишнинг зарур масалаларини оператив ҳал қилиши, давлат планларининг оғишмай бажарилишини таъминлаб туриши лозим.

Бутун халқ хўжалик планининг бажарилиши ҳам айрим корхоналар ва хўжалик ташкилотларининг план топшириқларини аниқ ва ўз вақтида бажаришларига боғлиқ. Планни бажармай қолишни давлат интизомини энг қўпол равишда бузиш деб ҳисобламоқ керак.

Саноат ишлаб чиқаришига раҳбарлик қилаётган кишиларимиз ўқимишли, тажрибали, ишнинг кўзини биладиган кишилардир. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида партия социалистик ишлаб чиқаришнинг талантли ва малакали ташкилотчиларидан иборат катта армияни тарбиялаб етиштирди.

Партиямиз ва совет халқи социалистик ишлаб чиқаришнинг мутахассис, ташкилотчи кадрларини юксак даражада қадрламоқдалар, уларга катта ишонч билдирмоқдалар ва уларни ишда қўллаб-қувватламоқдалар.

Саноатимизнинг кадрлари ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилишдаги ўз фаолиятларида ҳамиша умумдавлат манфаатларига асосланишлари, умумдавлат манфаатларини корхоналар коллективларининг манфаатлари билан оқилона қўшиб олиб боришлари лозим. Давлат манфаатларини назар — эътиборга олмаслик ҳолларига қатъиян қоралашиши, бунга йўл қўйган кишилар эса қаттиқ жавобгарликка тортилиши керак.

Саноатнинг раҳбар кадрлари ҳамма вақт шай бўлиб туришлари учун уларни тайёрлаш ва малакасини ошириш системасини такомиллаштира бориш зарур.

Корхоналар коллективларининг ишлаб чиқариш вазифаларини ҳал қилишдаги ролини ошириш, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг ижодий ташаббускорлигини ва активлигини ривожлантириш зарур. Меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ва улардаги доимий комиссияларнинг саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришга ва такомиллаштиришга актив таъсир ўтказиш учун катта имкониятлари бор. Шуни айтиб ўтиш кифоя қиладики, саноатда, қурилишда ва транспортда Советларнинг 400 мингга яқин депутатлари ишлаб турибди. Булар — жуда катта куч бўлиб, тўғри ташкил этилган тақдирда саноатимизнинг олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришга катта таъсир ўтказишлари мумкин.

Совет кишиларининг моддий фаровонлигини янада ошириш ҳамда мамлакатнинг қудратини ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш соҳасида партия қўйган вазифаларни ҳал этиш социалистик экономикани тўхтовсиз юксалтириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатишни талаб этади. Саноатни бошқаришни яхшилаш соҳасида КПСС Марказий Комитетининг Пленуми маъқуллаган ва СССР Министрлар Совети томонидан СССР Олий Совети ушбу сессиясининг муҳокамасига киритилган таклифларнинг амалга оширилиши мана шунга кўп жиҳатдан ёрдам беради.

Шак-шубҳа йўқки, КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларини ва СССР Олий Советининг шу сессиясида қабул қилинадиган қонунни амалга ошириш партия ва совет халқининг мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун олиб бораётган курашида олға томон қўйилган ғоят катта қадам бўлади.

(Давомли қарсаклар).

ДОҲИЙ ВАСИЯТИ

(В. И. ЛЕНИННИНГ КОМСОМОЛ III СЪЕЗДИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИНИНГ 45 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН)

1920 йилнинг кузи. Қримда ва Узоқ Шарқда граждандлар уруши алангалари ҳали ўчмаган, уруш туфайли хонавайрон бўлган ерларда оқ гвардиячилар изғиб юрган, лекин Совет давлати ички ва халқаро контрреволюциянинг бирлашган кучларига қарши курашда енгиб чиққанлиги аниқ бўлиб қолган бир вақт эди. Ҳамма томонидан орзиқиб кутилган тинч давр яқинлашиб қолганди. Ана шу куз кунларида Москва мамлакатнинг ҳамма томонидан РКСМ III Бутуниоссия съездига тўпланаётган ёш меҳмонларни кутиб олди. Кўпгина делегатлар ҳали жуда ёш, аммо улар Колчак, Юденич, Деникин ва оқ polякларни таслим қилган кишилар эди. Мамлакат эса хонавайронликда, очлик, саводсизлик ва қаҳратон қиш ҳукмронлиги остида эзилган. Вайрон этилган ҳамма нарсаларни тиклабгина қолмай, балки ҳаётни тамоман янгича асосда қуриш, социалистик жамият барпо этиш лозим эди.

2 октябрь, съезд очиладиган кун Владимир Ильич Ленин ёшлар союзининг вазифалари тўғрисида делегатлар олдида нутқ сўзлади. Улуғ йўлбошчи гражданлар уруши даврига хулоса ясаб, партия ва халқнинг яратувчилик меҳнати режалари устида ўйлаётганлигини нутқнинг бутун мазмунидан билиш мумкин эди. Ана шу бурилиш даврида доҳийнинг социализм қуриши лозим бўлган ёш авлодга қарата программ нутқ сўзлагани ҳам зўр аҳамиятга эга эди.

Съезд қатнашчилари Ленин гражданлар уруши фронтлари тўғрисида гапирса керак, деб кутган эдилар, лекин Ленининг бутун фикри-зикри эртанги кунга қаратилган эди. Ленин тўхтовсиз янграётган гулдирос карсакларни тиндира олмагач, стол ёнига келиб ўтирди ва ниманидир ёза бошлади. Ильич атрофида, саҳна олдига тўпланган баъзи делегатлар у кичик бир уй суратини чизиб, пештоқига «мактаб» деб ёзиб қўйганини кўришди. Аслини олганда, бу—доҳи нутқининг мавзуси эди.

Ленин ёшлар олдида коммунистик жамиятни (бунда албатта коммунизмнинг биринчи фазаси — социализм кўзда тутилганди) қуриш вазифаси турганлигини қайд қилиб, уни бир сўз билан — яъни: вазифа — ўқишдан иборат, деб ифодалаш мумкинлигини айтди. Лекин Владимир Ильич ўқиш лозимлиги ҳақида истак билдирибгина қолмай, бу талабни тарихий шароитга мослаб тушунтириб берди, нимага қандай қилиб ўқиш зарурлигини кўрсатди. У аввало янги жамият қуриши лозим бўлган ёшлар коммунизмни ўрганишлари кераклигини уқтирди. Коммунизмни ўрганиш учун нималар қилиш лозим? Ленин ана шу саволга жавобан ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг асосий принципларини баён қилиб берди.

Ўқитиш ва тарбиялашнинг ленинча принципидаги энг муҳим ва асосий нарса бу — назариянинг практика билан алоқасидир. Ленин ўқишнинг ҳаётдан ажралиб қолишига кескин қарши чиқди. У халқнинг янги ижтимоий тузумни қуриш учун курашида қатнашмай, меҳнат қилмай туриб коммунизмни фақат китобдангина ёд билиш ҳеч нарсага арзимаслигини уқтириб ўтди.

Ленининг бошқа бир фикри мақтанчоқлик ва дабдабабозликка қаратилди. Ленин инсоният яратган барча билимларни чуқур эгалламай туриб, коммунистик хулосалар билангина чекланиб қолиш, коммунистик шиорларни фақат ёдлаб олиш, ижтимоий тараққиёт қонунларини тушунмаслик биз учун хавфли нарса, деб ҳисобларди. Ана шу муносабат билан Владимир Ильич жуда машҳур бўлиб кетган қуйидаги сўзларни айтди: «Инсониятнинг яратган барча бойликларини билиб, ўз онгини бойитган тақдирдагина коммунист бўлиш мумкин» (Асарлар, 31 том, 295-бет).

Ленин қуруқ ёдлашдан, тайёр формулаларни шунчаки ўрганиб олишдан воз кечишни, ишнинг моҳиятига чуқур кира билиш, фактларни аниқ билиш ва уларга танқидий кўз билан қарашни талаб қилди. «Агар коммунист жуда жиддий, жуда қийин, катта иш қилмай, танқидий назар билан қараши зарур бўлган фактларни англаб, билиб олмай, олган тайёр хулосалари асосида коммунизм билан мақтанмоқчи бўлар экан, бундай коммунист жуда шўрлик коммунист бўлар эди» деб уқтирди Владимир Ильич. (Ўша китоб, 295-бет).

Коммунистик ахлоқ, унинг моҳияти ва характери тўғрисидаги ленинча қоидалар катта аҳамиятга эга. Ильич ёшларга таълим, тарбия ва билим беришдан иборат бутун иш ёшларда коммунистик ахлоқни тарбиялаш вазифасига бўйсундирилиши лозим, деб талаб қилди. Ленин буржуа идеологларининг синфий тушунчадан ташқарида олинган доимий ахлоқ ҳақидаги сафсаталарига зарба бериб, коммунистик ахлоқ деганда нимани тушуниш лозимлигини содда ва аниқ қилиб ифодалаб берди: «..ахлоқ эски эксплуататор жамиятини емириш ва барча меҳнаткашларни янги коммунистлар жамияти қураётган пролетариат теварагига бирлаштиришга хизмат қиладиган нарсадир ...Ахлоқ кишилик жамиятининг янада юксалишига, меҳнатни эксплуатациядан озод қилишга хизмат қилади» (31-том, 301-303 бетлар).

В. И. Ленин ёшларнинг диққат-эътиборини коммунизм тўғрисидаги сўзлар ва шиорлардан амалий ишларга, янги ижтимоий тузумнинг иқтисодий негизини қуриш учун кундалик курашга қаратди. Бунда у ҳеч қандай майда ишдан воз кечмаслик, халқ эҳтиёжларига сезгирлик билан қулоқ солишга ўргатди.

Ленининг комсомол III съездидаги нутқи коммунизмнинг ёш қурувчилари учун программ ҳужжат бўлди. Партия йўлбошчиси ёшлар диққатини ҳарбий вазифалардан тинч мақсадларга қаратиб, бу вазифаларни амалга оширишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган асосий нарса — коммунизмни ўрганиш, фанни чуқур эгаллаш, ўқишни турмуш билан, омманинг кундалик амалий фаолияти билан боғлаб олиб бориш эканлигини кўрсатди.

Улуғ Ленининг башорати тўла амалга ошди. Ҳозирги вақтда Советлар мамлакати коммунистик жамият қурилишининг авж олдирилган даврига қадам қўйди.

Ҳозирги шароитда меҳнаткашларни коммунизм идеялари руҳида тарбиялашнинг аҳамияти тобора ортиб боряпти. Партия коммунистик ахлоқ тўғрисидаги ленинча қоидаларни, тўпланган тажрибани ҳисобга олган ҳолда конкретлаштириб, коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексини ишлаб чиқди ва уни КПСС Программасига киритди. Коммунистик ахлоқни қарор топтириш коммунизм қурилишининг асосий вазифаларидан биридир.

Партиямизнинг программ қоидаларида В. И. Ленининг бундан 45 йил муқаддам ёш авлодга қарата, коммунизмни ўрганинг ва коммунизм қуринг, деган жанговар чақириғи ўз ифодасини топган. Бу ленинча чақириқ ҳозирда коммунизм қурувчиси бўлган бутун совет халқи ҳаётининг мақсади ва мазмунини белгилайди.

Н. РУБАН.

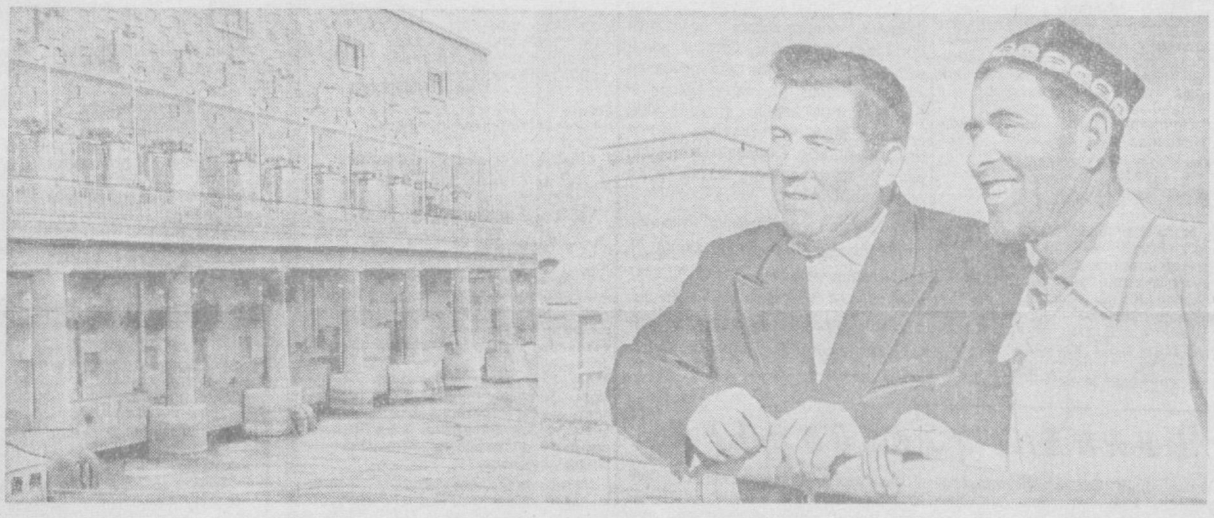

Суратларда (чапдан): 1. Логинов номли ГЭСнинг умумий кўриниши. 2. Чирчиқ ГЭСлар каскади бош узелининг навбатчи электромеханиги А. Рижков ва навбатчи электромонтёр Д. Нишонов ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотолари.

ТЎНҒИЧ НУРХОНА

Ҳа, Чирчиқ гидроэлектростанциялар каскадини шундай деб аташади. У дастлабки киловатт-соат токни бундан роппа—роса 25 йил илгари етказиб берган эди. Ўшанда каскаднинг биринчи агрегати ишга тушганди. Шу-шу чорак асрдан буён бу электростанциялар каскади коллективи корхоналардаги мингларча қудратли агрегатларни ҳаракатга келтирмоқда, кўплаб меҳнаткашлар оилаларини Ильич нурларидан баҳраманд этишяпти.

Товоқсой, Оққовоқ ва Логинов номли гидроэлектростанцияларни ўзига бирлаштирган бу каскад саноати барқ уриб юксалаётган Чирчиқ шаҳрини электр токи билан таъминлашда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Шўхоқар Чирчиқ дарёсига худди маржондек терилган бу учта электростанциянинг умумий қуввати салкам 200 минг киловатт-соатни ташкил этади. Ўз ишини пухта биладиган, ишлаб чиқариш жараёнларини мунтасил такомиллаштираётган, автоматика ва телемеханикани тобора кенг қўлланаётган каскад коллективи ҳар йили ўрта ҳисобда бир миллиард киловатт-соатга яқин электр энергияси ҳосил қилмоқда.

Каскад электростанциялари юксак автоматлашган корхоналар ҳисобланади. Ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш юзасидан бу ерда амалга оширилган жуда кўп тадбирлар Иттифоқимизнинг бошқа электростанцияларида ҳам кенг ёйилаяпти. Шу нуқтаи-назардан каскадни илғор тажрибалар мактаби деб атасак янглишмаган бўламиз. Мамлакатнинг турли электростанцияларидан бу ерга тажриба ўрганиш учун мутахассислар келиб туришади. Ҳатто четэллик энергетиклар ҳам тез-тез ташриф буюришади.

Каскад электростанцияларида қўл кучи билан бажариладиган операциялар тўла барҳам еган. Ҳамма ишни «ақлли» автоматлар ва механизмлар адо этади. Ҳатто жуда кўп агрегатлар масофадан туриб бошқарилади. Жумладан, генераторларни ишга тушириш, уларни энергетика системасига улаш ва тўхтатиш, актив ва реактив нагрузкаларни аниқлаш ва бошқа шу каби қатор ишлар масофадан амалга оширилади.

Чирчиқ ГЭСлари каскади коллективи ўз зиммасига юклатилган масъулиятли вазифани сидқидилдан бажариб келмоқда. Ҳар йили электр қуввати ҳосил қилиш давлат плани ортиғи билан адо этилади.

Каскад энергетик кадрлар етиштирувчи ўчоқ ҳисобланади. Бу ерда энергетиканинг бутун «сир»ларини ўрганган, уларни ўзлаштирган жуда кўп мутахассислар етишиб чиқди. Улар мамлакатимиз ва республикамиз энергетикасини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Энергетика хўжаликларида раҳбар ходимлар бўлиб ишлашмоқда.

Ҳозир ҳам каскадда аҳил ва иноқ, ишбилармонд ва ташаббускор коллектив меҳнат қилаётир. Ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи халқ хўжалигига мумкин қадар кўпроқ электр қуввати етказиб беришга астойдил интилмоқда. В. Петров раҳбарлигидаги электриклар, К. Бочкарев бошчилигидаги слесарлар бригадаси, монтёрлардан Д. Юсупов, В. Нагайбеков, оддий ишчилардан И. Зиновьев, Н. Шагиева, навбатчи инженер Г. Уржунцев ўртоқлар шулар жумласидандирлар. Каскад коллективи улар билан ҳақли равишда фахрланади.

Бугун ўзининг 25 йиллик тўйини нишонлаётган каскад коллективи КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми тарихий қарорларига амалий иш билан жавоб беришга отланди. Энергетиклар арзон электр қувватини кўплаб ишлаб чиқаришга бел боғладилар. Етти йилликни муносиб якунлаш учун ўзаро мусобақани янада қизитмоқдалар.

Э. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг старший инженери.

Тошкент областида 1965 йил 1 октябргача пахта тайёрлашнинг бориши ҳақида

МАЪЛУМОТ

КОЛХОЗЛАР

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Колхозлар	Мавсум бошидан бери	Машина терими	Колхоз раиси	Партия ташкилотининг секретари	Районлар
1. «Правда» *	120,94	—	Ф. Муҳсимов	А. Қурбонов	Оржоникидзе
2. «Озод»	107,71	116,18	Б. Сулаймонов	А. Аҳмедов	Оққўрғон
3. «Коммунист»	107,14	—	М. Мирсоатов	П. Набиев	Оржоникидзе
4. «Ленинград»	106,00	155,84	Тин Чан Ен	М. Усмонов	Оққўрғон
5. Охунбобоев номли	102,68	95,47	М. Рўзиматов	Ш. Холтурсунов	Ўрта Чирчиқ
6. Охунбобоев номли	102,32	81,04	Н. И. Кукс	С. Отақулов	Оққўрғон
7. Ҳ. Олимжон номли	101,83	101,52	Х. Эргашев	Ш. Алиқулов	Оққўрғон
8. Куйбишев номли	101,81	88,80	Э. Ниёзов	Т. Тоғаев	Оққўрғон
9. «Коммунизм»	100,39	114,29	Шин Ден Дик	К. Абдуғаффоров	Оққўрғон
10. «Заря коммунизма»	100,39	96,03	Хан В. А.	Т. Муханов	Оққўрғон
11. «Маданият»	100,19	1,00	У. Исломов	Х. Мурватов	Оржоникидзе
12. «Партия XXII съезди»	97,85	92,88	Р. Эгамбердиев	М. Мусақов	Оққўрғон
13. Энгельс номли	95,00	121,88	А. Сафаров	В. С. Ким	Оққўрғон
14. «Ўзбекистон»	94,90	62,50	Пак Ден Хиб	Ш. Утебаев	Ўрта Чирчиқ
15. «Партия XX съезди»	94,11	85,22	М. Ҳайитбоев	Б. Абдураҳмонов	Бўка
16. Карл Маркс номли	92,43	89,49	Югай Я. Д.	А. Жангабоев	Оққўрғон
17. «Ленинобод»	91,81	111,08	К. Эгамбердиев	У. Абдураҳмонов	Оққўрғон
18. «Гулистон»	91,00	107,76	И. Ҳайдаров	Қ. Ҳайдаров	Бўка
19. «Ленинский путь»	90,26	43,33	Эм Т. В.	Д. Файзуллаев	Юқори Чирчиқ
20. Терешкова номли	90,06	125,29	У. Ҳасанова	А. Ҳайдаров	Ўрта Чирчиқ
21. «Полярная звезда»	89,93	126,79	Ким Пен Хва	Тё Алексей	Ўрта Чирчиқ
22. «Октябрь»	89,69	4,50	Х. Элбўсинов	У. Тўлаганов	Оржоникидзе
23. Навоий номли	89,36	49,33	Х. Қаҳрамонов	М. Тўрахўжаев	Оққўрғон
24. Ленин номли	89,36	91,78	Кан И. К.	Когай К.	Оққўрғон
25. «Октябрь 40 йиллиги»	88,39	94,50	Ю. Тўлаганов	К. Умаров	Бўка
26. «Ленин йўли»	87,64	100,04	Х. Пўлатов	Б. Қўйбоқов	Ўрта Чирчиқ
27. «Қизил Ўзбекистон»	87,52	—	А. Матқобулов	А. Соатов	Оржоникидзе
28. Ленин номли	86,93	86,40	Х. Ҳамроқулов	М. Бегматов	Бекобод
29. «Ленин йўли»	86,91	103,53	И. Бўрихўжаев	Б. Абазаров	Бўка
30. Киров номли	86,40	—	И. Хошимов	И. Сулаймонов	Оржоникидзе
31. Ленин номли	85,66	—	Т. Нормуҳамедов	Р. Аҳмадалиев	Оржоникидзе
32. Войтинцов номли	85,29	102,00	С. Бўриев	А. Туратов	Оққўрғон
33. Калинин номли	85,16	97,29	Б. Иброҳимов	М. В. Югай	Ўрта Чирчиқ
34. Калинин номли	85,00	98,28	А. Совғабоев	У. Музаффаров	Оққўрғон
35. «Партия XIX съезди»	84,78	79,78	С. Абдужабборов	Д. Саидалиев	Бўка
36. Калинин номли	82,80	94,09	А. Абдуҳолиқов	А. Ҳолйигитов	Бўка
37. Тельман номли	81,56	78,11	М. Қосимов	К. Йўлдошев	Бўка
38. Охунбобоев номли	81,49	86,37	Х. Абдиқулов	Р. Эргашев	Бўка
39. «Политотдел»	81,46	70,50	Хван Ман Гим	Пак Ден Ен	Ўрта Чирчиқ
40. «Ленинобод»	80,08	75,00	Ю. Мамашоев	Я. Юсупов	Бўка
41. Темирязев номли	79,33	87,00	Т. Шолибеков	С. Нарзиев	Бўка
42. «Октябрь 40 йиллиги»	78,62	72,63	П. Ф. Саулькин	А. Болтабоев	Янгийўл
43. Куйбишев номли	76,92	63,21	М. Қўчқоров	А. Қаршибоев	Ўрта Чирчиқ
44. Свердлов номли	76,24	70,29	М. Нуриддинов	Т. Мирбобоев	Ўрта Чирчиқ
45. «Коммунизм»	76,25	60,42	О. Бердиев	И. Ризақулов	Ўрта Чирчиқ
46. «Ленинизм»	76,24	180,00	А. Ортиқов	Ю. Толипов	Калинин
47. Х. Турсунқулов номли	76,16	15,17	У. Жўраев	Б. Султонов	Янгийўл
48. «Ленинизм»	75,88	86,95	И. Жўраев	К. Йўлдошев	Бўка
49. Жданов номли	74,48	31,08	К. Боймирзаев	А. Шербоев	Калинин
50. «Северний маяк»	74,47	83,00	Эм Т. А.	И. Г. Тян	Ўрта Чирчиқ
51. Свердлов номли	74,15	133,43	Х. Юсупов	Р. Бобомуродов	Оққўрғон
52. Карл Маркс номли	74,05	81,60	Т. Орипов	К. Нурболтаев	Ўрта Чирчиқ
53. Энгельс номли	73,14	77,40	П. Ҳакимов	В. И. Афанасьев	Ўрта Чирчиқ
54. «Москва»	72,88	90,00	И. Шубладзе	Х. Олтоев	Оққўрғон
55. Карл Маркс номли	72,87	76,86	Т. Махтумов	Ш. Очилов	Бўка
56. Ленин номли	72,73	—	М. Т. Литвинов	А. Арисманов	Бўка
57. Жамбул номли	72,55	93,88	М. Иброҳимов	З. Сайдимов	Бўка
58. Ленин номли	72,08	61,25	И. Исокжонов	Ли. Ю. В.	Ўрта Чирчиқ
59. Навоий номли	71,14	87,40	Х. Акромов	Ш. Комолов	Янгийўл
60. Ҳамза номли	71,12	85,13	И. Хожиматов	М. Мусурмонов	Бўка
61. «Октябрь»	70,96	66,73	Ж. Очилов	Т. Турдибоев	Янгийўл
62. «Партия XXII съезди»	70,73	59,33	М. Абдуллаев	О. Раҳмонов	Ўрта Чирчиқ
63. «Победа»	70,53	99,13	Пак Н.	Ан Мон Хо	Оққўрғон
64. «Москва»	70,42	73,33	Ч. Жўраев	Т. Махмудов	Янгийўл
65. Свердлов номли	69,77	101,00	Ким Д.	Пак Ник	Юқори Чирчиқ
66. «Ленинизм»	69,63	69,00	Р. Риекулов	А. Кузинбоев	Оққўрғон
67. «Коммунизм»	69,48	64,71	М. Исматов	Р. Эшонхўжаев	Калинин
68. Свердлов номли	68,00	66,23	А. Абдимўминов	Ю. Ражабов	Бўка
69. «Правда»	67,48	16,60	И. А. Цой	Г. Югай	Юқори Чирчиқ
70. Фрунзе номли	66,22	47,14	М. Эргашов	Т. Туркибоев	Калинин
71. «Коммунизм»	64,83	78,44	С. Саймаков	Х. Шадманов	Бўка
72. «Партия XIX съезди»	64,55	19,13	Ю. Файзиев	Т. Аҳмедов	Калинин
73. Свердлов номли	64,35	15,55	У. Мусаев	М. Нурматов	Калинин
74. Калинин номли	63,44	32,42	А. Исроилов	М. Аҳмаджонов	Янгийўл
75. «Победа»	62,88	52,95	И. Хатамов	П. Ризбоев	Бекобод
76. С. Раҳимов номли	62,58	47,86	У. Ҳасанов	М. Шаменов	Янгийўл
77. Ленин номли	61,42	48,85	Н. Авазов	Б. Холмирзаев	Янгийўл
78. Навоий номли	60,85	45,37	О. Отабоев	Б. Норжигитов	Бекобод
79. Н. Ниёзов номли	60,21	64,50	Ф. Малалиев	Ф. Мўминов	Янгийўл
80. «Интернационал»	60,18	40,90	К. Мамедов	М. Шукри Ўғли	Янгийўл
81. Ильич номли	60,03	61,74	У. Жаркинбоев	А. Анорбоев	Бўка
82. Киров номли	59,01	53,86	С. Шерматов	А. Юсупов	Янгийўл
83. Димитров номли	58,54	102,86	Мун Сен Ер	Т. Маманазаров	Оққўрғон
84. «Партия XXI съезди»	58,26	—	А. Ғаффоров	Т. Солибоев	Янгийўл
85. Дзержинский номли	57,18	67,95	И. Ортиқов	К. Эгамназаров	Бекобод
86. Энгельс номли	56,36	70,50	Е. Шамсиев	А. Райимқулов	Янгийўл
87. Карл Маркс номли	56,28	48,42	Х. Салимов	А. Бобоева	Янгийўл
88. Киров номли	53,95	120,57	Д. Михайличенко	Ким А. У.	Оққўрғон
89. «Гулистон»	52,78	76,92	М. Тойлоқов	П. Муҳитдинов	Оққўрғон
90. Мичурин номли	51,32	48,89	Т. Каримов	Э. Расулов.	Бўка
91. «ЎзССР 30 йиллиги»	50,82	44,63	И. Аҳмедов	Д. Салимбеков	Янгийўл
92. «Коммунизм»	49,24	45,25	А. Деҳқонов	Х. Абдуназаров	Бекобод
93. Охунбобоев номли	45,87	38,86	М. Пўлатов	Х. Умаралиев	Янгийўл
94. «Ленинград»	44,15	44,50	Т. Эрназаров	Х. Ирисалиев	Янгийўл

*) Пахтаси уруғлик бўлгани учун машинада терилмади.

СОВХОЗЛАР

Совхозлар	Мавсум бошидан бери	машина терими	совхоз директори	партия ташкилотининг секретари	ишчилар комитетининг раиси	районлар
1. «Тошкент» наслчилик совхози	110,50	—	П. А. Русаков	К. Расулов	М. Каримов	Ўрта Чирчиқ
2. «Коммунизм»	108,71	84,69	Я. Баҳодиров	Т. Исломов	У. Тоғабоев	Оққўрғон
3. 2-«Пискент»	84,88	112,91	А. Дўстбеков	И. Пўлатов	А. Синдаров	Бўка
4. 1-«Пискент»	75,26	93,82	Х. Мирзаев	М. Абдуҳакимов	Т. Иномов	Бўка
5. Киров номли	69,80	81,84	Ф. Муталов	С. Бурхонов	Шегай Б.	Ўрта Чирчиқ
6. 2-«Оққўрғон»	69,27	91,73	Н. А. Аракелян	Ким С. А.	Х. Абдиев	Оққўрғон
7. «Бўка»	67,57	85,69	М. П. Живодеров	Ким Н. С.	Б. Сафаров	Бўка
8. «ЎзССР беш йиллиги»	66,90	85,97	З. Максумов	Пак В. И.	А. Алиев	Оққўрғон
9. 1-«Оққўрғон»	63,00	86,47	Т. Набиев	Ж. Элчибеков	Р. Бердиев	Оққўрғон
10. «Чанок»	60,04	79,71	Э. Тўрақулов	К. Аҳмедов	Б. Соибназаров	Бекобод
11. 1-«Далварзин»	55,86	52,60	Й. Иброҳимов	Т. Сувонов	Нам А.	Бекобод
12. 3-«Далварзин»	53,63	76,89	Б. Мирзакаримов	В. Расулов	Т. Худойқулов	Бекобод
13. 2-«Далварзин»	52,50	45,47	Р. Исмоилов	Т. Ҳақбердиев	К. Мирзакаримов	Бекобод
14. «Кўкорол»	39,61	40,40	К. Енгилдиев	А. Мустафоқулов	В. Абдуғофуров	Бўка
15. «Халқобод»	32,94	—	У. Ю. Юсупов	М. Хайруллин	К. Нуриддинов	Янгийўл

ПЛАН 15 КУНДА

Деҳқонларимиз навбаҳорда 1129 гектар ернинг ҳар гектарида планда белгиланган 17,91 центнер ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз, деб социалистик мажбурият олган эдилар.

Ана шу мақсадда бутун ёз бўйи барча дала ишлари ўз вақтида сифатли ва пухта олиб борилди. Барвақт ерга қадалган чигит ернинг ўз табиий намига бир текис ундириб олинди. Кўчат бутлиги, гектар тўлалиги учун курашдик. Ғўза парвариши даврида азамат механизаторларимиз, миришкор сувчиларимиз астойдил меҳнат қилдилар. Ҳар туп ўсимлик сувга қондирилди. Озуқага тўйдирилди. Шу йўл билан барча майдонларимизда мўл ҳосил етиштирдик.

Колхозимизнинг моҳир механизаторлари Усмон Юсупов, Соат Мардиқулов, Тошпўлат Қосимов, Омон Муротов ўртоқларнинг сафига Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозидан 7 механик-ҳайдовчи келиб қўшилди. Кундан-кунга суръат кўтарилиб, хирмонимизга барака кира бошлади. Ҳар куни йиллик планнинг 4, 5, 6, 7 процентига етказиб пахта топшира бошладик.

Шундай қилиб 15 иш кунида 1970 тонналик хирмон қаддини ростлаб, муддатидан илгари марраға етиб келдик. Ҳаммадан ҳам қувончлиси шуки, илгари 1150 тонна пахтани машинада теришга аҳд қилган механизаторларимиз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Эл хирмонига «зангори кема» бункерларидан 1600 тонна «оқ олтин» тўкилди.

Йиллик планни барвақт бажаришимизда тажрибали уста пахтакорларимиз қўшган ҳисса катта бўлди. Дўсан Оқжигитов, Алибой Холбоев, Қодир Суяров, Эгам Бобоёров, Маъмуркул Қодиров ўртоқлар бошлиқ бригада ва комплекс механизациялашган звеноларда планда гидан 5—6 центнер ортиқ ҳосил кўтарилиб, зиммага олинган социалистик мажбурият ҳам ортиғи билан бажарилди.

Ҳали далаларимизда ҳосил мўл. Жонажон партиямиз XXIII съезди чақирилишидан руҳланган деҳқонларимиз шу съезд шарафига янги мажбурият олдилар. Улар пландан ташқари яна она-Ватанга 1500 тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун астойдил кураш бошладилар. Деҳқонларимиз бу марраны ҳам муваффақият билан эгаллаб, яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь революциясининг шонли 48 йиллик байрамини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар.

Х. ЭРГАШЕВ,
Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг раиси.

Ш. АЛИҚУЛОВ,
бошланғич партия ташкилотининг секретари.

У. УМАРОВ,
механизация бўйича раис ўринбосари.

МЕҲНАТ ЗАВҚИ

Оппоқ тонг отди. Ҳозиргина осмон пештоқидан узилиб тушган юлдузлар бир-бирига туташиб кетган далаларга сочилгандай, Лўппи-лўппи пахталар чаноқларда мавж уриб ётибди. Узоқ-яқиндан машиналарнинг гулдуроси эшитилади.

Ҳар тонг ана шундай бошланади. Баъзан оқшомнинг тунга, туннинг субҳидамга уланиб кетганини ҳам сезмай қоласан киши. Зангори комбинезон кийган чавандозларнинг кеча-кундузи шундай ўтади. Бу шонли касб эгалари колхозда ўттизга яқин киши. Ҳаммасини номма-ном санасанг, ҳаммасига таъзим этсанг арзийди. Уларни бир-биридан ажратиб кўрсатиш қийин. «Зангори кема» чавандозларининг орзуси ҳам, мақсади ҳам шу пайкаллар каби чексиз, шу пахтадай беғубор, шу дамлардек туташ. Жўра Турсунов кунига 3,5-4 тоннадан ҳосил йиғиб оляпти. У бошчилик қилаётган звенонинг 50 гектар майдони бор. Звено азаматлари гектаридан 30 центнердан ҳосил йиғиш мажбуриятини олган эдилар. Звено бошлиғининг ўзи 35 тоннадан ортиқ «оқ олтин» терди. Мажид Серикбоев бошчилигидаги звено азаматлари ҳам ўз ҳамкасбларидан қолишмайдилар. Улар гектаридан пландаги 27 центнер ўрнига 29 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишди. Абдулазиз Мадусмонов звеносининг 42 гектар майдони бор. Гектаридан 29,5 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олган азаматлар жадал суръат билан юксакликка интилмоқдалар. Турсун Нурхўжаев эса ўз звеноси пахтакорлари билан 56 гектар майдонда юқори ҳосил кўтаришга бел боғлаганлар.

Албатта бир йўла нарвоннинг юқори поғонасига чиқиб бўлмайди. Ҳозирги нашъали кунларнинг замини эрта баҳорданоқ ҳозирланган эди.

Бу йил колхозда 40 гектар янги майдон очилди. Исахўжа Бобоев кўп йиллик тажрибасига таянибми, механизмларнинг ёрдамига ишонибми ўз звеноси билан янги ернинг ҳар гектаридан 22 центнердан ҳосил кўтаришга ваъда берди. Ушанда баъзибир кишилар «Исахўжа баланд дорга осиляпти» деб мийиғида кулиб қўйишган эди. Ҳа, бу гапда жон бор эди. Янги очилган ердан шунчалик ҳосил олиш осон эмас. Лекин тажрибали деҳқон мўлжалдан адашмаган экан. Назир Зиёев, Тойир Бойжонов, Рихсибой Маъдиев каби механизаторлар енг шимариб ишга киришиб кетишди. Ғалвирни сувдан кўтариш даври келганда азаматлар уялиб қолишмади. Янги ер звеноси колхозда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди. Гектаридан 22 центнердан «оқ олтин» олинди. Лекин ҳали далада ҳосил кўп. Олтин ерда қолмайди деб бежиз айтишмаган. Звено пахтакорлари қолган ҳосилни ҳам йиғиб-териб топшириш учун жонбозлик кўрсатаяпти.

Звено усулида ишлаш Калинин районидаги «Коммунизм» колхозига жуда кўп қулайликлар туғдирди. Пахтакорларнинг ўз меҳнатига муҳаббати янада ортди. Колхоз пахтакорлари бу йил планда белгиланган 28 центнер ўрнига гектаридан 29 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар. Улар планга қўшимча равишда 25 тонна пахта сотиш мажбуриятини олишган. «Зангори кема»ларда эса йиллик планнинг ярмидан кўп миқдоридаги пахта териб олинади. Колхоз механизаторлари машина терими планини салкам икки ҳисса ошириб бажаришга аҳд қилганлар. Бу ишлар учун колхозда ҳамма имкониятлар бор. Дала шийпонлари колхозчиларнинг ҳақиқий дам олиш жойига айланган. Колхозчиларга маданий-маиший шароитлар яратиб берилган. Ҳамма дала шийпонларида кўчма ясли ва боғчалар ташкил этилган.

Колхозда кўп минг килограммчилар сафи ҳам кун сайин ортиб бораяпти. Ойша Пўлатова, Раҳима Носирова, Лазокат Исмоилова, Асолат Отахўжаева, Мастура Мусаева каби илғор теримчиларнинг ҳар бири кунига 120-130 килограммдан «оқ олтин» териб колхоз хирмонига тўкмоқдалар.

Серташвиш дамлар давом этмоқда. Меҳнат романтикаси жўш ураётган пахтазорларда олтин дурдоналардан тоғ-тоғ хирмонлар ясалмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ФУТБОЛ ОЛАМИДА

ЛОНДОНГА КИМЛАР БОРАДИ?

«Олтин маъбуда» кубоги учун жаҳон биринчилигининг финал мусобақалари бошланишига 9 ой вақт қолди. Лондонга кимлар боради, деган савол ҳозир дунёнинг ҳамма мамлакатларидаги футбол ишқибозларини тобора қизиқтирмоқда. Европанинг ҳали ҳеч бир командаси саралаш мусобақаларидан ўтиб Англия пойтахтига йўлланмани қўлга олгани йўқ. Лекин, Совет Иттифоқи футболчилари жаҳоннинг энг кучли 16 та мамлакат терма командаси сафидан ўрин олиш арафасида турибдилар. Эртага Грецияда бўладиган матч буни ҳал қилиб беради. Агар ватандошларимиз бу учрашувда ғалабага эришсалар, группамиздаги рақиблар СССРга етолмайдиган бўлиб қолади. Уэльс ва Данияда ўтказиладиган иккита жавоб ўйинининг аҳамияти қолмайди. Чунки ҳозир СССР 3 ўйиндан 6 очкога эга. Греция эса 4 ўйиндан 4 очко тўплаган. Борди-ю греклар ўйинни дуранг ёки ўз фойдаларига ҳал қилсалар, кейинги мусобақалар натижасини кутишга тўғри келади.

СССР терма командасининг тренери Н. Морозов Греция — сафарига қуйидаги 17 ўйинчини олиб кетишни лозим топди: дарвозабонлар — Л. Яшин («Динамо», Москва) ва А. Кавазашвили («Торпедо», Москва); ҳимоячилар — В. Шчегольков («Динамо», Киев), В. Пономарев ва А. Шестернев (ЦСКА), М. Хурцилава («Динамо», Тбилиси), Э. Зарембо («Динамо», Минск), В. Данилов («Зенит»); ярим ҳимоячилар — В. Воронин («Торпедо» Москва), И. Сабо («Динамо», Киев), ҳужумчилар — С. Метревели ва М. Месхи («Динамо», Тбилиси), А. Банишевский («Нефтяник»), Б. Казаков (ЦСКА), В. Хмельницкий («Динамо», Киев), Э. Малафеев («Динамо», Минск) ва В. Иванов («Торпедо», Москва).

Хўш, қолган группаларда аҳвол қандай?

БИРИНЧИ ГРУППАДА Болгария терма командасининг имкониятлари яхши. Чилидаги чемпионат қатнашчиси галдаги чемпионатга боришн учун 27 октябрда Бельгияда бўладиган мусобақада икки очко олса, рақиблари (Бельгия ва Исроил)нинг умиди узилади.

ИККИНЧИ ГРУППАДА Германия Федератив Республикаси, Швеция ва Кипр терма командалари мусобақалашмоқда. ГФР яқинда Стокгольмда Швеция терма командаси устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қилгач, собиқ жаҳон чемпионларининг финалчилар сафидан ўрин олиши ҳақиқатга яқин бўлиб қолди. Чунки ҳозир 3 ўйиндан сўнг ГФРда 5 очко, Швецияда эса 3 очко бор. Кипр футболчилари биронта ҳам очко ололмадилар.

Мутахассислар аввалига **УЧИНЧИ ГРУППА** ғолиби Югославия бўлади, деб қатъий айтишаётган эди. Лекин Норвегия кутилмаганда Европанинг энг кучли командаларидан бири саналган — югославиялик рақибларини 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратгач, «карталар ўзгариб кетди». Ҳозир Франция ҳам, Югославия ҳам, Норвегия ҳам 6 тадан тенг очко тўплаган. 9 октябрда французлар югославияликларни қабул қилишади. Бу ўйинда ғалаба қилган томон ўзини финалда деб ҳисоблаши мумкин. Негаки Франция ҳам, Югославия ҳам кейинги қолган ўйинларини ўз майдонида ўтказишади. Югославия 7 ноябрда Норвегия футболчиларини, Франция эса 11 ноябрда Люксембург футболчиларини қабул қилади. Бу группадан финалчини аниқлаш учун қайта ўйин ўтказиш варианти ҳам бор.

Румыния, Туркия, Чехословакия ва Португалия мусобақалашаётган **ТУРТИНЧИ ГРУППА**да кутилмаган воқеалар рўй бермоқда. Жаҳоннинг вице-чемпиони Чехословакия терма командасининг омади келмай турибди. Гарчи бу команда яқинда ўз майдонида Румыния спортчиларини 3:1 ҳисобида енгган бўлса ҳам, Лондонга боришга кўзи етмай турипти. Негаки, группа пешқадами — Португалия футболчилари 8 очко тўплаб қўйган. Португалия ўз майдонида Чехословакия билан ва Бухарестда Румыния билан бўладиган мусобақаларда 1 очко олса кифоя, «Эйсебио командаси» Лондонда «Олтин маъбуда» учун курашни давом эттиради.

Голландия, Швейцария ва Австрия, Венгрия, ГДР ҳамда бошқа мамлакатлар командалари кирган **БЕШИНЧИ** ва **ОЛТИНЧИ ГРУППАЛАР**да ҳозирча финалчини айтиш қийин.

САККИЗИНЧИ ГРУППАда Шотландия ва Италия командалари 5 очко билан олдинда бормоқда. Финлар ва поляклар 2 тадан очкога эга. Ҳарқалай, энг маҳоратли футболчиларга эга бўлган италияликлар бу группада ғолиб чиқишса керак.

ТУҚҚИЗИНЧИ ГРУППАдан Европа кубоги эгаси — Испания футболчиларига йўлланма тегиши шубҳа туғдирмайди. Саралаш мусобақаларидан озод бўлган чемпионат ташкилотчиси — Англиянинг ўзи Европадаги сўнгги **УНИНЧИ ГРУППА**нинг вакилидир.

Жанубий Америка мамлакатларига 5 ўрин, Африка ва Осиё мамлакатларига бир ўрин берилган.

Футболда «атак-чечак» қилиб келаётган Африка ва Осиё қитъаси вакили ҳозирча номаълум бўлса, Жанубий Америка группаларида масала равшан. **УНБИРИНЧИ ГРУППА**дан Уругвай, **УН УЧИНЧИ ГРУППА**дан Аргентина, **УН БЕШИНЧИ ГРУППА**дан Мексика финалга йўлланма олди.

УН ИККИНЧИ ГРУППАдагина ғолиб муаммо бўлиб турибди. Чили билан Эквадор терма командалари 5 тадан очко тўплашган. Шу ой ичида бу икки рақиб холис майдонда — Перуда қўшимча матч ўйнаб орани очиқ қилишади. Финалга чиқиш учун бу мамлакатларда кураш жуда қизитилди. Жумладан, Аргентина ҳукумати Лондонга бориш бахтига сазовор бўлган йигитларининг ҳар бирига 100 минг песодан пул мукофоти ҳадя этди.

Икки марта жаҳон чемпиони Бразилия футболчилари **УН ТУРТИНЧИ** группанинг вакилларидир. Саралаш мусобақаларидан озод бўлган бразилияликларнинг бутун диққат-эътибори бўлажак рақибларида. Футбол «тождор»лари қаторасига учинчи марта «Олтин маъбуда» кубогини қўлга киритиш орзуси билан яшамоқдалар. Улар ҳозироқ чемпионат олдидан бўладиган тадбирларнинг «миридан-сири»гача пухта тузиб қўйишган. Бразилия делегацияси раҳбарлари ва уларга хизмат қилувчи шахслар ҳаммаси белгилаб қўйилди. Чемпионларнинг қачон Европага учиши, қаерда тўхташи, кимлар билан учрашувлар ўтказиши куни ва соатигача аниқ.

С. МУСАЕВ.

МЕҲНАТ РЕЗЕРВЛАРИГА 25 ЙИЛ

Тошкентдаги 36-ҳунар-техника билим юрти турли касбдаги мутахассисларни етиштириб чиқаради. Бу ерда билим олган ўқувчилар бинокор, слесарь, монтажчи, электр пайвандловчи касбларини эгаллайдилар. Суратда: билим юртининг бир группа ўқувчиларини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

ШИРИНСУХАН СОТУВЧИЛАР

— Болам, анави парча гуллигидан кўрсатинг, — деди прилавка ёнида турган сотувчи қизга харидор.

— Холажон, ўзингизгами, ёки қизингизгами? — сўради Назира бир тўп штапелни стол устига олиб қўяр экан.

— Келинимга. Туғилган кунига совға қилмоқчи эдим.

— Ундай бўлса мана бунисидан олинг.

Полиграф кўчасидаги «Таштекстильшвейобувьторг»га қарашли газламалар билан савдо қиладиган. 43-комсомол-ёшлар магазини сотувчилари ҳар бир харидорга ана шундай хушмуомилалик билан жавоб қилишади. Бу ерда комсомол-ёшлар ишлайди. Улар харидорнинг кўнглини топишади, материал танлашда самимий маслаҳатлар ҳам беришади. Шунинг учун ҳам Назира Зияева, Фарида Абдуллахўжаева, Ҳикматилла Убаев, Рая Гайсина, Болтабой Бердиев каби сотувчилар ҳурмат қозониб келишяпти.

Бу ёшлар меҳнат билан ўқишни бирга қўшиб олиб боришади. Н. Зияева савдо институтининг IV курсида, А. Ғуломов Тошкент давлат университетининг юридик факультетида таълим олишаяпти. Ғайрати жўш урган ёшлар жамоат ишларида ҳам актив қатнашишади. Ҳ. Убаев комсомол прожектори аъзоси. Ёш савдо ходимлари «Комсомол» деворий газетасини ҳам чиқариб туришибди.

Магазинда харидорларга барча шароит яратиб берилган. Сотиб олган материалингизни шу ернинг ўзида бичириб олишингиз ҳам мумкин. Рая Амирхонова истаган модада бичиб беради. Агар костюм, пальто тиктирмоқчи бўлсангиз ҳам шу ерда заказ берсангиз бўлади. Магазинда 3-модалар ательесининг пункти ишлаб турипти.

— Харидорларга намунали хизмат қилишда, — дейди магазин мудири ўртоқ Р. Иноғомов, — «Буюртма столи» ташкил этганмиз. Харидор ўзига ёққон, аммо магазинда бўлмаган материални ҳам буюртириши мумкин. Бланкани тўлдириб уй адресини ёзиб қолдирса бас, ўзимиз харидорга материал келганлигини хабар қиламиз.

Ширинсухан, ишчан, ғайратли комсомол-ёшлар ишлаётган бу магазин муттасил ойлик топшириқларни ошириб бажариб келяпти.

Ф. ҒОЙИБОВ.

Халқаро аҳвол

БЕН БАРКАНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ГАВАНА, 30 сентябрь. (ТАСС). Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари бирдамлиги конференциясининг ўтказилишига бағишланиб матбуот конференцияси ташкил қилинди.

Конференцияга тайёргарлик комитетининг раиси Маҳди Бен Барка Куба ва чет эл журналистлари олдида гапириб айтдики, конференция Гаванада келаси йил 3 январдан 10 январгача ўтказилади. Бен Барка конференцияга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган проблемаларни батафсил гапириб берди.

Бен Барка журналистларнинг саволларига жавоб бериб, Қўшма Штатлар Латин Америкаси мамлакатларининг ишларига ўз билганича аралашишга «ҳақли» эканлиги тўғрисида АҚШ конгресси вакиллари палатасининг яқинда қабул қилган резолюциясини кескин қоралади.

Жиддий огоҳлантириш

ХАНОЙ, 30 сентябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтининг информацион органи «озодлик» агентлигининг Вьетнам информация агентлиги тарқатган баёнотида бундай дейилади: Пак Чжон Хи қўл остидаги қўғирчоқ тўда Америка агрессорларига ёрдам бериш учун аскарларнинг янги қисмларини Жанубий Вьетнамга юборадиган бўлса, улар ўз хўжайинлари билан бирга қириб ташланади.

Баёнотда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: «Вьетнам халқи ўз территориясида ҳар қандай душманнинг бўлишига, унинг нечоглик кўп бўлиши ва қайси мамлакатдан келишига қарамай, асло тоқат қилолмайди...»

Урушни кучайтириш планларига жавобан забастовка ўтказилади

ТОКИО, 30 сентябрь. (ТАСС). Япония шахтёрлари ҳукуматнинг Япония-Жанубий Корея шартномасини зўрлик йўли билан ратификация қилдиришга қаратилган уринишларига забастовка ўтказиш билан жавоб беришга қарор қилдилар. Шахтёрлар ўзларининг меҳнат қилиш ҳуқуқларини ҳимоя этиш учун, ишдан бўшатишга қаршин, нарх-навонинг ошиб кетганлиги сабабли нафақа берилиши учун курашишга қатъий бел боғлаганликларини ҳам айтдилар. Бу қарорлар кўмир саноати касаба союзлари Япония федерациясининг келгуси йилги кураш программасига ёзиб қўйилди. Бу федерациянинг навбатдаги съезди бугун Токиода тамом бўлди.

ВУЛКАН ҚУРБОНЛАРИ

ЛОНДОН, 30 сентябрь (ТАСС). 28 сентябрда Тааль вулкани отилиб чиққан районда қутқарув ишлари олиб борилмоқда. Маҳаллий полиция маъмурларининг маълумотларига кўра, 500 га яқин киши ҳалок бўлган. Қизил Крестнинг қутқарув командалари, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири Тааль (Филиппин) оролидан, кул қатлами остидан ҳозирдаёқ 107 жасад қазиб олган. Маҳаллий олимларнинг фикрича, вулкан ҳар пайтда яна отилиб чиқиши мумкин.

Филиппин президентининг буйруғига биноан вулкан яқинида жойлашган қишлоқларнинг аҳолиси кўчирилмоқда.

Тааль вулкани 54 йилдан бери ҳаракатсиз ҳолда эди.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

Узбекистон журналистлар союзи правлениесининг президиуми йиғимтерим ишлари билан банд бўлган кишилар тўғрисидаги энг яхши очерклар учун район газеталари редакциялари ва айрим журналистларга бир қанча мукофотлар таъсис этди. Мукофот тариқасида журналистларнинг Болгариядаги халқаро уйига бепул йўлланма, ёзув машинкаси, фотоаппаратлар ва шу сингарилар берилади.

Узбекистон журналистлар союзи номида таъсис этилган мукофот ҳам матбуот ходимларининг ижодий ўсишларига ёрдам беради. Бу мукофот матбуотда босиб чиқарилган, радио ва телевидение орқали эшиттирилган янги яхши публицистик асар учун ҳар йили берилади.

Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистоннинг ўтмиши, ҳозирги аҳволи ва истиқболи тўғрисида публицистик тўплам чиқаришга қарор қилинди. Республика журналистлар союзи барча журналистларга, ишчи ва қишлоқ мухбирларига, ёзувчилар, олимлар ва жамоат арбобларига мурожаат қилиб, уларни ана шу тўпламни яратишда қатнашишга чақирди.

(УзТАГ).

Ишчи мухбирлар университетига янги қабул

Тошкент икки йиллик ишчи мухбирлар университетига навбатдаги қабул давом этмоқда. Қабул ишчи мухбир ишлаб турган корхона ва муассасалар партия ва комсомол ташкилотлари, матбуот органларининг тавсияномалари бўйича ўтказилмоқда.

Машғулотлар 1965 йил 15 ноябрдан бошланади. Ҳужжатларни шу йилнинг 10 ноябригача топшириш лозим. Ҳужжатлар қуйидаги адресларга йўлланиши керак:

Тошкент, Навоий кўчаси, 30-уй, **Журналистлар Союзи** Тошкент бўлими.

Тошкент, **«Совет Ўзбекистони»** газета редакцияси, 98-хона.

Тошкент; **«Тошкент ҳақиқати»** газета редакцияси, 99-хона.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
ВА ОБЛАСТЬ МАТБУОТ
БОШҚАРМАСИНИНГ
ҚЎШМА РЕЙДИ

КИТОБ—ХАЛҚ МУЛКИ

ДИПЛОМЛИ КУТУБХОНА

Кутубхона мудири 2-«Далварзин» совхозидан келган хатни ўқиб, хурсанд бўлди. «Китобхонлар конференциясидан сўнг бизда китобга бўлган қизиқиш яна ҳам ортди, — деб ёзилган эди хатда. — Сиз, ўртоқ Белич, бизга олиб келган асарларни кўпчилик ўқиб чиқди. Бизга яна янги китоблардан юборишингизни сўраймиз».

Хатда китобхонлар ўқимоқчи бўлган китобларнинг номларини ҳам санаб кўрсатишганди. Бу асарлар кутубхонада бор эди.

Кутубхона мудири ўртоқ З. Белич жавондаги адабиётлар орасидан ўша китобларни териб олди. Улар ёнига куни кеча Тошкентдан олиб келинган янги асарларни ҳам қўшди. Эртасигаёқ уларни олиб, совхозга жўнади.

Бу сафар ҳам иш кўнгилдагидек бўлди. Ўртоқ З. Белич 2-«Далварзин» совхози кутубхонасининг мудири Гулнора Московская билан биргаликда 20 га яқин кишини кутубхонага аъзо қилиб олди.

Совхоз кутубхонаси ҳозир ишчиларнинг севимли жойи бўлиб қолган. Кутубхона мудири Г. Московская сира тиниб-тинчимайди. Гоҳ уни китобхонлар орасида кўрасиз, гоҳ у Бекобод район марказий кутубхона мудири З. Белич билан янги чиққан китобларни олиб келиш учун шаҳарга йўл олади.

Кутубхонанинг 670 аъзоси бор. Улар билан тез-тез суҳбатлар ўтказиб турилади. Шу йилнинг ўзида кутубхона ходимлари жойларда 10 та китобхонлар конференциясини ўтказишди.

Кутубхонада китоб пропагандасига катта аҳамият берилмоқда. Янги чиққан асарлар витринасига қўйилади. Қишлоқ хўжалигига оид асарлар рўйхати ҳам осиб қўйилган.

Китобхонлар билан намунали иш олиб борилаётгани ва китоб пропагандаси яхши йўлга қўйилганлиги учун совхоз кутубхонаси «Аълочи кутубхона» дипломи билан тақдирланди.

Биз райондаги бошқа кутубхоналар иши билан ҳам танишдик. 1-«Далварзин» совхозининг учинчи бўлими кутубхонаси хизматидан ҳам ишчилар хурсанд. Унга ишчан кутубхоначи Т. Муртозаева мудирлик қилмоқда.

— Пахта йиғим-терими кенг авж олди, — дейди ўртоқ Т. Муртозаева. — Биз ҳам шунга яраша иш тутамиз. Дала шийпонлари турли адабиётлар билан таъминланган. Бундан ташқари 5 та кўчма кутубхонача пахтакорлар хизматида.

Шу кунларда Навоий номли колхоз кутубхонаси ходимларини ҳам пахтакорлар орасида учратасиз.

— Районимизда 10 та қишлоқ ва 4 та колхоз кутубхонаси бор, — дейди ўртоқ З. Белич. — Улар ўзаро мусобақалашиб ишлашади. Бу, шубҳасиз кутубхоналар фаолиятини яхшилашда муҳим роль ўйнамоқда. Ҳозир бу кутубхоналар фондида 17 минг 300 дона китоб бор. Китобхонлар сони эса 1420 кишига етди.

МУСОБАҚАДОШИНГИЗДАН ЎРНАК ОЛИНГ

Бекобод ва Бўка районлари кутубхоналари ўртасида ўзаро социалистик мусобақа бораяпти. Хўш, Бўка районида аҳвол қандай. Китобхонларга қандай хизмат кўрсатиляпти?

Тўғри, район кутубхоналари фаолияти кейинги йилларда бирмунча яхшиланди. Китоб пропагандаси бироз кучайтирилди. Кутубхона ходимларининг семинар ва йиғилишлари ўтказилди. Бу тадбирлар, шубҳасиз яхши натижалар берди.

Аммо, ҳали қатор камчиликлар мавжуд. Текширишда ана шу нуқсонлар яққол кўзга ташланди.

— Янги нашр этилган адабиётларни ўз вақтида олиб турасизларми? — деб сўрадик район кутубхонасининг мудири ўртоқ О. Жўраевадан.

— Албатта, кейинги вақтда бир неча номда янги китоблар келтирилди, — деди кутубхона мудири.

— Нега бўлмаса «Янги китоблар» витринасига улардан намуналар қўйилмаган?

— Витринадаги китоблар янгилари билан алмаштириб туриларди-ю, лекин бу сафар...

— Кейинги китобхонлар конференцияси қачон ўтказилди?

— Бу йил конференция ўтказа олганимиз йўқ.

— Навбатдагиси қачон бўлади?

— Ҳозир бир нима дейишим қийин.

Бу савол-жавоблардан кўриниб турибдики, кутубхонада китоб пропагандаси билан етарлича шуғулланилмаётир. Китобхонларнинг қизиқиш ва истаклари кўпинча ҳисобга олинмайди. Бу ерда қандай адабиётлар борлигини кўпчилик китобхонлар билишмайди. Шунинг учун ҳам талайгина китоблар ўқилмай, чанг босиб ётибди.

Район болалар кутубхонасида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Ёш китобхонларни қизиқтираётган кўпгина адабиётларнинг йўқлиги, улар билан мунтазам иш олиб борилмаётганлиги учун кутубхона аъзолари сони тобора камайиб боряпти. Ўтган йили бу ерга 1000 дан ортиқ ўғил-қиз аъзо эди. Ҳозирда эса улар сони 800 тага тушиб қолди.

Китобхонлар билан ишлаш ҳар бир кутубхоначининг жанговар бурчи ҳисобланади. Бироқ, район болалар кутубхонасининг мудири Л. Твёрдохлебова ва кутубхоначи Л. Жабборова ўртоқлар бунга етарли аҳамият беришмаётир.

Кўриниб турибдики, бўкалик кутубхоначилар мусобақадошларидан анча орқада қолишган. Бекобод райони кутубхоналари «Китоб — ҳар бир хонадонга» деган шиор асосида ишлашяпти. Улар адабиётлар тарқатиш билан бирга, хонадонларда бўлиб, уларда китобга нисбатан муҳаббат уйғотишмоқда.

Бўкалик кутубхоначилар, сизлар ўз мусобақадошингиздан ўрнак олишингиз лозим.

КАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛСИН

Китоб — халқ мулки. Ундан ҳамма баҳраманд бўлиши керак. Бунда китоб сотувчиларнинг роли ва иштироки албатта катта.

Бекобод ва Бўка районларида китоб савдоси анча яхшиланди. Янги китоб магазинлари очилди. Маданий моллар билан савдо қилувчи магазинларда китоб савдоси йўлга қўйилди.

Аммо, колхоз ва совхозларда китоб савдосини ташкил этишда ҳали кўп иш қилиниши лозим.

Қишлоқ жойларда ихтисослаштирилган китоб магазинлари йўқ ҳисоб. Бекобод районининг 3-«Далварзин», «Октябрь 46 йиллиги» совхозларида, шунингдек, участка ва бўлимларида китоб савдоси йўлга қўйилмаган.

2-«Далварзин» совхозидаги маданий моллар билан савдо қилувчи магазин кўпинча берк туради. Совхоз ишчилари китоб сотиб олиш учун район марказига боришга мажбур бўлмоқдалар.

Аҳвол шундай экан, нега колхоз ва совхозларга автолавкаларда китоб келтириб савдо қилиш мумкин эмас, деб сўрарсиз. Ҳақиқатан ҳам бу усул жойларда савдо ишини анча осонлаштиради. Афсуски, район матлубот жамияти (китоб савдоси бўйича товароведи ўртоқ И. А. Ячевский) автолавкалардан камдан-кам фойдаланади.

Айрим магазинларда бўлсангиз баъзибир нодир китобларнинг сотилмай чанг босиб ётганини кўрасиз. 1-«Далварзин» совхозининг маданий моллар билан савдо қилувчи магазинида химия, физикага оид китоблар 1962 йилдан бери қимирламай турибди. Шу магазинга «Уйда сабзавот ва меваларни консерва қилиш» деган китобнинг ўзидан 131 дона юборилди. Уларнинг кўпи 1963 йилдан бери сотилмай ётибди. Ваҳоланки, бу хилдаги адабиётларга қизиқиш катта. Улар бошқа магазинларда сотилганда аллақачон ўз эгалари қўлига бориб етган бўларди.

Бу ерда шуни айтиб ўтиш керакки, баъзан область матлубот жамияти бир районга бир хил адабиётларни керагидан ортиқча юбораверади. Бу, албатта уларнинг сотилмай қолиб кетишига сабаб бўлаяпти.

Бўка районидаги марказий китоб магазинида савдо плани бажарилмаётганлиги ҳақида кўп гапирилади. Шундай бўлсада, айрим китоб киоскалари бошқа хўжалик моллари билан савдо қиляпти. Район молия бўлими кўрсатмаси билан марказий китоб магазинининг 2 ва 3-киоскалари ана шу мақсадларда фойдаланилмоқда. Бу ҳол китоб савдосига ўта масъулиятсизлик билан қарашдан бўлак нарса эмас.

Китоб киши билимига билим қўшади, хонадонга зиё олиб киради. Шундай экан, китоб савдоси ва пропагандаси яхши йўлга қўйилиши керак. Токи, ҳар бир хонадон битмас-туганмас бойлик — китобдан баҳраманд бўлсин!

Рейд бригадасининг аъзолари:

М. САМАДОВ,
Бўкада чиқадиган «Пахтакорлар овози» газетасининг редактори.

А. ЦОЙ,
Бекобод район кутубхонаси ўқув залининг мудири.

А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ВОЖАТИЙЛАР СЛЁТИ

Хушманзара «Энергетик» пионерлар лагерида республика пионер вожатийларининг иккинчи слёти ўтди.

Слётда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш форма ва методларини такомиллаштириш, мактабни ҳаётга янада яқинлаштириш, пионер ва ўқувчиларни жамоат ишларида қатнаштириш йўллари ҳақида диспутлар ўтказилди. Машғулотларнинг бирида пионер дружиналари Бутуниттифоқ ленинча кўриги натижалари ва пионер ташкилотларининг янги ўқув йилидаги вазифалари кўриб чиқилди.

Слетда, шунингдек илм-фан намояндалари билан учрашувлар, спорт мусобақалари, қўшиқ, оммавий ўйинлар, аттракционлар ўтказилди. Слёт қатнашчилари Тошкентнинг мактаб-интернатлари, болалар боғчалари ишлари билан танишдилар.

Узбекистон ленинчи коммунистик ёшлар союзи томонидан ташкил этилган пионервожатийлар слёти ўз ишини тамомлади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Мушук уйи** (болалар учун мультфильм), 17.25 — **Телевизион янгиликлар**, 17.35 — **Реклама ва эълонлар**, 17.40 — **Эстрада эшиттириши**, 18.15 — **Ота-оналар учун**, 19.00 — **Океандаги из** (бадиий фильм).

20.30 — **Адабий эшиттириш.**

21.15 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.20 — **Телевизион янгиликлар**, 21.35 — **Илғорлар рапорти** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 21.55 — **Жафо қилма** (музикали лавҳа).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/X да кундуз **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Боғчасарой фонтани.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/X да **Қонли сароб**, 3/X да кундуз **Насриддин саргузаштлари**, кечқурун **Сарвқомат дилбарим.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 2/X кеч соат 8 да, 3/X кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да **Грузин цирки артистларининг гастроли.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Узоқ юлдуз нури (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 9 яримда).

Шаҳардаги бегона — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (кундуз 12, кеч 8 ва 10 да).

Минг қиёфага кирган киши — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Эски Чикагода — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 6 да).

Кибальчиш бола ҳақида эртак — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Валерий Чкалов — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Подшо қайлиғи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 9.45 минутда).

Учинчи ракета — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 да ўзбек тилида).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 да бошланади)

Янги Дон-Жуан — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ёз табассуми — КАФАНОВ номли.

Узоқ юлдуз нури (1 ва 2-серия) — «ВАТАН».

Унутма, Каспар! — «1 МАЙ».

Яшил чироқ — ТЕЛЬМАН номли.

Девортешар — НАВОИЙ номли.

Эски Чикагода — ПУШКИН номли.

Ўрта Осиё темир йўлининг
ТОШКЕНТ КОНДУКТОРЛАР РЕЗЕРВИ
юк поездлари учун
КОНДУКТОРЛАР
(эркаклар)
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Меҳнат ҳақи ишбай асосида тўланади. Кондукторлар темир йўлчиларга бериладиган барча имтиёзлардан фойдаланадилар.

Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссе, 13/11-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

159-Қурилиш трестининг
22-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА
дурадгорлар, ғишт терувчилар, бетончилар, бўёқчилар, сувоқчилар ёрдамчи ишчилар, экспедиторлар
КЕРАК

Тошкент шаҳар, Қорасарой кўчаси, 318-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (11, 42-автобус, 6-троллейбуснинг «Чуқурсой» остановкаси).

ЭЛЕКТР МАШИНАСОЗЛИК ДАВЛАТ КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИГА
радист-инженерлар, инженер-физик, конструктор-механиклар, токарлар, слесарлар, тунукасозлар, ғишт терувчилар, бўёқчилар, ёрдамчи ишчилар, бухгалтер
КЕРАК

Тошкент шаҳар, Коммунистическая кўчаси, 8-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

Лангар кўчаси, 7-тупик, 5-уйда турувчи **Маймуна Зайнулинанинг** Самарқанд дарвоза кўчаси, Жиззах проезд, 82-уйда турувчи Рафиқ Клевлеевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Жар кўча, 111-уйда турувчи **Кашив Ҳакимхўжаевнинг** Оқтепа массив, 301-уй, 8-квартирада турувчи Валентина Александровна Ҳакимхўжаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партиятурмуши, саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02386. Индекс 64969. Нашр. № 1860.